

Felles årsrapport 2012



REGIONALE
FORSKNINGSFOND

Utarbeidet av Forskningsrådet

Innholdsfortegnelse

1	TRE ÅR MED REGIONALE FORSKNINGSFOND	1
1.1	OPPSUMMERING I FORHOLD TIL HOVEDMÅL	1
1.2	DE SYV FONDSREGIONENE	2
1.2.1	<i>Agder</i>	3
1.2.2	<i>Hovedstaden</i>	3
1.2.3	<i>Innlandet</i>	3
1.2.4	<i>Midt-Norge</i>	4
1.2.5	<i>Nord-Norge</i>	4
1.2.6	<i>Oslofjordfondet</i>	5
1.2.7	<i>Vestlandet</i>	5
1.3	ULIKE SITUASJONER, FØRINGER OG STRATEGIER	5
1.4	SØKNADER OG INNVILGNINGER TIL ULIKE SØKERGRUPPER	6
2	DE REGIONALE FONDSSTYRENES ARBEID	9
2.1	STYRESAMMENSETNING OG MØTEAKTIVITET	9
2.2	INFORMASJONSÅKTIVITETER/PROFILERING	9
2.3	TILTAK FOR Å NÅ SPESIELLE MÅLGRUPPER	10
2.3.1	<i>Tiltak for kjønnsbalanse</i>	11
3	FORSKNINGSRÅDETS ARBEID	12
3.1	FELLES UTLYSNINGER OG TILTAK	12
3.2	FØLGEEVALUERINGEN	12
3.3	SAMARBEID MED ANDRE PROGRAM	12
3.4	LÆRINGSARENAER OG KOORDINERING	13
3.5	SØKNADSVURDERINGEN	13
3.6	KLAGEORDNING	14
4	UTLYSNINGER OG RESPONS PÅ DEM	15
4.1	UTLYSNINGENE	15
4.2	TILSAGN OG PROSJEKTTYPER	17
4.3	TILSAGN ETTER TEMA	18
4.4	KVALIFISERINGSPROSJEKTENE	20
4.5	OPPSUMMERING	22
5	ØKONOMI	23
5.1	BEVILGNINGER, TILDELINGER OG OVERFØRTE MIDLER	23
6	RESULTATRAPPORTERING	24
6.1	BEVILGNINGER FORETATT I 2012 OG TIDLIGERE ÅR	24
6.2	ØVRIGE INDIKATORER	24
	TABELLVEDLEGG	26
6.3	T.1 SAMLEDE BEVILGNINGER FRA UTLYSNINGENE I 2012 (KR)	26

1 Tre år med regionale forskningsfond

Etter at de regionale forskningsfondene har vært i drift i tre år oppsummerer NIFU i den pågående følgeevalueringen at *et hovedinntrykk er at den gode utviklingen som ble konstatert etter de to første årene også har fortsatt i det tredje året. Det er utviklet et relativt velfungerende system for utlysninger og innvilgelse av FoU-prosjekter, og de finansierte prosjektene holder god kvalitet. Brukerne er godt fornøyd med ordningen, og ifølge deres tilbakemeldinger har regionale forskningsfond høy addisjonaltet, både ved at de stimulerer nye aktører til å involveres i FoU-aktivitet, og at de i stor grad utløser FoU-prosjekter som ellers ikke ville blitt igangsatt.* En annen viktig konklusjon er at de regionale forskningsfondene har bidratt til å utløse en betydelig portefølje av prosjekter rettet mot innovasjon i offentlig sektor, og ordningen fungerer som en viktig arena for utprøving på dette området. Evalueringen bekrefter den mobiliserende rollen de regionale fondene har.

Denne årsrapporten redegjør for aktivitetene i 2012. Vi har også med tall for 2010 og 2011 slik at en kan se utviklingen over tid. En annen grunn til dette er at kategoriseringer av prosjektene, søkerinstitusjonene og fagområdene har endret seg noe over perioden fondene har eksistert. Tallene gitt i denne rapporten vil dermed ikke alltid være helt sammenliknbare med tidligere rapporter, men etter vårt skjønn være riktigere kategorisert. Eventuelle avvik er små. Kilden til alle figurer er Forskningsrådets prosjektdatabase for de regionale fondene.

1.1 Oppsummering i forhold til hovedmål

I dette kapittelet gir vi en oversikt over de tre første årenes resultater og hvordan de på ulike måter har brukt de ulike virkemidlene og tilpasset sine strategier. De viser variasjon mellom fondene, men også en del viktige felles trekk som for eksempel at offentlig sektor øker sin forskningsinnsats og at FoU-miljøene i stigende grad synes å engasjerer seg i regionalt forankrede, næringsmessige problemstillinger.

I tabell 1.1-1 nedenfor har vi forsøkt å gi en oppsummering i forhold til hovedmålene for de regionale fondene som ble satt opp i retningslinjene for fondene fra Kunnskapsdepartementet. Den kan også brukes som en slags leserveiledning og oppsummering av rapporten idet vi har henvist til relevante tabeller og avsnitt. (Se også oppsummering av fondenes arbeid i avsnitt 4.5 på side 22).

Tabell 1.1-1: Oppsummering i forhold til hovedmålene

Hovedmål	Momenter med hensyn til måloppnåelse
Styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling	Så å si alle prosjektene som støttes av de regionale fondene retter seg mot problemstillinger som direkte eller indirekte styrker regionale innovasjon og regional utvikling. Tabell 6.3 på side 26 gir et godt inntrykk av dette og viser at utlysningene har hatt en jevn respons og utløst nye prosjekt for mellom 172 og 192 mill. kr årlig til tema som er svært relevante for regional utvikling. Vel 40 % av midlene bevilges til bedrifter og andre næringsaktører og utløser egenandeler fra disse på mellom 70 og 140 mill. kr årlig i tillegg.
Mobilisere til økt FoU-innsats i regionene	Følgeevalueringen fra NIFU i 2012 bekreftet konklusjonene fra 2011 om at de regionale fondene mobiliserer mange nye aktører. Virkemiddelet "regional kvalifiseringsstøtte" er etterspurt og tallene for 2012 viser betydelig økning i bruk av dette virkemiddelet både i næringslivet og hos offentlige aktører (jfr. avsnitt 4.4). Et viktig trekk som blir synlig i 2012 er at de regionale fondene synes å mobilisere forskningsmiljøene til en større oppmerksomhet mot regionale, næringsrettede problemstillinger.
Bidra til økt forskningskvalitet og utvikling av gode og konkurransedyktige FoU-miljøer i regionene.	Følgeevalueringen konkluderer med at kvaliteten på de prosjektene som finansieres er god. Kvalifiseringsprosjektene er blitt større og ikke minst kvaliteten på prosjektene fra offentlig sektor er blitt bedre (avsnitt 1.3). Fondene driver et aktivt arbeid for å styrke kvaliteten på søknadene. Bevilgningene som går direkte til regionenes FoU-miljøer har gått ned fra 2011 til 2012 (tabell 1.4-1 og 4.4-1), men som nevnt ovenfor ser det ut til at miljøene i større grad engasjeres i regionale problemstillinger. Noen fond har mer aktivt enn andre brukt fondene til å styrke regionale miljø innenfor problemstillinger som er viktige for regionene (Jfr. avsn. 1.2)

Hovedmål	Momenter med hensyn til måloppnåelse
Skape utviklings- og læringsarenaer der regionale erfaringer kan drøftes i relasjon til nasjonal og internasjonal kunnskap og aktiviteter	<p>Fondene rapporterer at de fortsatt driver aktivt med informasjon og med å skape arenaer for opplæring i prosjektutvikling og søknadsskriving. Gjennom sin bruk av nettet og pressen er det liten tvil om at de regionale fondene bidrar til økt oppmerksomhet om betydningen av forskning hos aktører i næringsliv og forvaltning i regionene.</p> <p>De regionale erfaringene med mobilisering i offentlig sektor har vært med å utvikle også Forskningsrådets arbeid på dette feltet og det har også vært et samspill i utviklingen av søknadsskjemaer og søknadsvurdering for både offentlige og næringsmessige innovasjonsprosjekt.</p> <p>Ved sidene av læringsarenaene er samarbeidet med Forskningsrådets regionale kontorer en viktig kanal for koordinering med nasjonale og internasjonale programmer.</p>
Sørge for tett samspill mellom aktiviteter i regionene og deres relasjoner til andre nasjonale og internasjonale programmer og aktiviteter	<p>Samarbeidet om søknader til 15 % - potten om felles utlysninger og gjennomføring av disse utlysningene har stimulert til samarbeid mellom fondene, noe som har ført til at fondene og Forskningsrådet i løpet av 2012 har blitt enige om at fondene bør overta ansvaret for denne potten. Fondene vil på denne måte kunne gjennomføre større utlysninger og bli viktigere aktører på den nasjonale arena – noe som også stiller større krav til samordning med andre FoU-programmer.</p> <p>Alle fondene stiller krav om samordning med SkatteFUNN-ordningen.</p> <p>Arbeidet med internasjonale relasjoner og det å skjerpe kravene til internasjonalt samarbeid i prosjektene kan fortsatt styrkes, selv om alle regioner rapporterer om prosjekt med internasjonalt samarbeid.</p>

De syv fondsregionene

Samlet disponerer de syv regionene ca. 210 mill. kroner per år når vi tar med den såkalte 15 % -potten som skal gå til felles utlysninger. I 2012 utgjør dette ca. 3,1 % av Forskningsrådets totale prosjektbevilgninger. Slik sett utgjør de regionale fondene en ganske ubetydelig del av de samlede FoU-bevilgningene. I tabellen nedenfor har vi satt opp antall søknader til de enkelte regionene i årene 2010-2012 og fondenes årlige bevilgningsrammer og sammenliknet dem med Forskningsrådets bevilgninger til regionen i 2012. Tabellen viser at i noen av regionene, særlig Agder, Innlandet, Oslofjorden og dels i Nord-Norge utgjør de regionale fondene en betydelig styrking av forskningsinnsatsen. Hadde vi sammenliknet med den delen av Forskningsrådets midler som går til mer anvendt forskning, slik de regionale fondene gjør, vil de regionale fondenes relative betydning vært større.

Tabell 1.2-1: Søknader 2010 – 2012 og bevilgningsrammer i de enkelte regionene

Region	Antall søknader				Årlig bev. RFF (mill. kr)	FR i regionen (mill. kr)	% av FRs bevilgning
	2010	2011	2012	Gj.snitt			
Agder	30	13	51	31	13,7	54,4	25,2 %
Hovedstaden	38	23	45	35	28,2	3 248,8	0,9 %
Innlandet	104	49	32	62	15,4	84,6	18,2 %
Midt-Norge	108	64	104	92	25,0	1 575,7	1,6 %
Nord-Norge	73	143	68	95	31,9	449,6	7,1 %
Oslofjordfondet	120	91	75	95	33,8	182,4	18,5 %
Vestlandet	96	112	111	106	30,8	1 101,3	2,8 %
	569	495	486	517	178,8^{*)}	6 696,8	2,8 %

Kilde: Forskningsrådets database for RFF og Forskningsrådets årsberetning 2012

^{*)} I tillegg kommer 15 % - potten til felles utlysninger. Disse midlene tildeles ulike regioner hvert år og er derfor ikke med i regionenes bevilgningsramme her.

Basert på styrenes årsberetninger gir vi nedenfor en svært kortfattet framstilling av satsingsområder og grep i de enkelte regionene.

1.1.1 Agder

Agderfylkene har til sammen 2,1 % av landets samlede FoU-aktivitet. Av fondsregionene er det bare Innlandet som har en lavere andel. Dersom man ser på Forskningsrådets bevilgninger generelt fordelt på fylker ligger Aust og Vest-Agder særdeles lavt med en samlet andel på 0,9 % (av Forskningsrådets bevilgninger). Styret vurderer det derfor slik at det vil være av stor betydning å øke andelen av nasjonale og internasjonale forskningsmidler til Agder og har i sin praksis lagt stor vekt på å bidra til å styrke regionale FoU-miljøer innenfor tematiske viktige områder for Agderfylkene. I stedet for bransjemessig prioriteringer har fylkestingene i sitt bestillingsbrev bedt styret om å prioritere følgende:

- Regional kvalifiseringsstøtte
- Tiltak som kan bidra til at Agder får et forskningssenter
- Utdanningsforskning

1.1.2 Hovedstaden

Fondsregion Hovedstaden består av Akershus og Oslo. Denne regionen mottar ca. 45 % av nasjonale forskningsmidler og det regionale fondets økonomiske ramme utgjør dermed under 2 % av forskningsmidlene som tilflyter regionen. Fondsstyret har derfor vært opptatt av å finne innsatsområder der de kan gjøre en forskjell med de midlene fondet disponerer (ca. 30 mill. kroner) i en ellers forskningsintensiv region. Med unntak av fellesutlysningen med RFF Innlandet med temaet «næringsutvikling med bioteknologi som verktøy», så har alle utlysningene vært orientert mot behovene for løsninger på sentrale utfordringer i offentlig sektor gjennom samarbeid mellom næringsliv, offentlig sektor og forskningsmiljøer. Hovedtemaene har vært:

- Helse- og omsorgssektoren
- Transportsektoren
- Vann- og avløpssektoren.

Fondet har lagt vekt på å mobilisere nye aktører gjennom utradisjonelle utlysninger av konkurranser om nye IT-løsninger innen eldreomsorgen, men har også hatt en del utlysninger som har mottatt relativt få søknader.

1.1.3 Innlandet

Fondsregion Innlandet består av Hedmark og Oppland og disponerer det nest minste regionale forskningsfondet. Innlandets FoU-aktivitet er på mange områder blant de laveste i landet og forskningsinnsatsen er sentrert rundt noen få miljøer i regionen knyttet til de regionale høgskolene. Det regionale fondets størrelse er ikke slik at det i seg selv vil være utslagsgivende for den samlede FoU-innsatsen i regionen. Et hovedmål er derfor å øke muligheten for gjennomslag i nasjonale og internasjonale utlysninger, styrke samhandlingen mellom ulike aktører i regionen og styrke kunnskapsoverføringen mellom FoU-aktører og brukere. Det er i praksis definert seks målområder for FoU-strategien, etter at ambisjonen om et Innlandsuniversitet ble avvirket:

- 1) Økt satsing på FoU i næringslivet
- 2) Styrking av FoU- instituttene og høgskolene i regionen
- 3) Bygge opp under satsingen rundt klynger og nasjonale ekspertsentre
- 4) Forsterket samhandling og arenabygging mellom virkemiddelaktører, FoU- miljøene og næringslivet
- 5) Økt satsing på FoU i offentlig sektor

Foreløpig har det ikke vært tildelt midler til regionale offentlige prosjekter, men noen av forsker- og institusjonsprosjektene har rettet seg mot problemstillinger som er viktige for offentlig sektor.

Det har vært en uttalt målsetting å stimulere til økt bruk av FoU i hele regionen, og spesielt øke forskningsaktiviteten i regionens bedrifter. Økt samarbeid mellom bedrifter og FoU-miljø har også vært et av fondets målsettinger.

1.1.4 Midt-Norge

Region Midt-Norge består av de to Trøndelagsfylkene og Møre- og Romsdal. Med unntak av Trondheimsmiljøet har regionen relativt små og spredte FoU-miljø. Den domineres av små- og mellomstore bedrifter som har ulik bransjemessig tilhørighet som også varierer sterkt mellom de ulike delene av regionen. Selv om det i bestillingsbrevet legges vekt på å finne fellesnevner i de tre ulike fylkenes strategier, krever denne sammensatte situasjonen en FoU-strategi med et bredt perspektiv. Det løftes fram 7 satsingsområder for fondet:

- Marin sektor
- Verdikjede mat – blå/grønn
- Fornybar energi og miljøteknologi
- Olje og gass – leverandørindustri
- Maritim sektor
- Forskningsdrevet innovasjon i offentlig sektor
- Brukerstyrt, regional innovasjonsarena (BRIA)

I tillegg peker bestillingsbrevet på at fondsregionene har et ansvar for å ivareta samiske forskningsinteresser i regionen. Styret legger opp til å dekke denne bredden over et visst tidsrom, slik at hver enkelt utlysning kan rettes inn mot et smalere tema.

1.1.5 Nord-Norge

Det er store forskjeller i regionene med hensyn til å benytte egenprodusert forskning i utviklingen av samfunnet. I Troms utføres adskillig mer forskning enn Nordland og Finnmark. Dette skyldes Tromsø sin stilling med flere tunge forskningsmiljø.

Fylkeskommunene i Nord-Norge ville at fondsregionen i første periode skulle konsentrere sitt arbeid innen fire satsingsområder:

1. Verdiskaping og innovasjon i nordlig næringsliv
2. Klimatilpasning og næringer i nord
3. Regional velferdsutvikling i nordområdene
4. Grenseoverskridende regional utvikling i Barentsregionen

På tvers av strategiområdene har det vært tre gjennomgående perspektiver:

- a) Urfolk b) Kjønn og c) Samarbeid, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Det er særlig c) som det har vært lagt vekt på i 2012, men også a).

Erfaringene fra 2010 og 2011 viser at det kunne vært vanskelig å få tilstrekkelig fokuserte utlysninger på grunnlag av såpass brede strategiske føringer. Styret har i 2012 lagt vekt på å rette utlysningene noe mer inn mot spesifiserte tema. Det er FoU-miljøene som har dominert blant søkerne. Det er derfor fortsatt en utfordring å få fram gode innovasjonsprosjekt fra privat og offentlig sektor.

1.1.6 Oslofjordfondet

Oslofjordfondet består av Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold. Den skiller seg ut fra de andre regionene ved at det er næringslivet som står for hoveddelen av forskningsaktiviteten i regionen. Fondsregionen mangler universitetsmiljø og andelen forskere med doktorgrad er lav. Fondet har lagt vekt på å stimulere til nyskapingsevne hos næringsaktørene i regionen, men har også lagt vekt på å utvikle ny kunnskap og bruk av forskningsresultater i offentlig sektor. En viktig strategi har vært å mobilisere de regionale FoU-miljøene til å samarbeide med regionalt næringsliv og offentlig forvaltning om å løse de aktuelle FoU-utfordringene. Fondet har lagt spesielt stor vekt på å utlyse regionale bedriftsprosjekt og offentlige prosjekt (innovasjonsprosjekt). Prioriterte satsingsområder har vært:

- Klima, energi og miljø
- Velferd, helse og omsorg
- Utdanning og opplæring
- Reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft
- Teknologi

Fondet har særlig fått fram søknader innen teknologiområdet der flere har bidratt til lovende innovasjoner.

1.1.7 Vestlandet

Fondsregionen består av Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane. Fylkene er meget forskjellige når det gjelder forskningsmiljø og næringsgrunnlag, men likevel har de også en del felles utfordringer. Bestillingsbrevet fra fylkene legger vekt på fellestrekkene og ber fondet om å medvirke til bærekraft og kunnskapsbasert utvikling av typisk vestnorske ressurser:

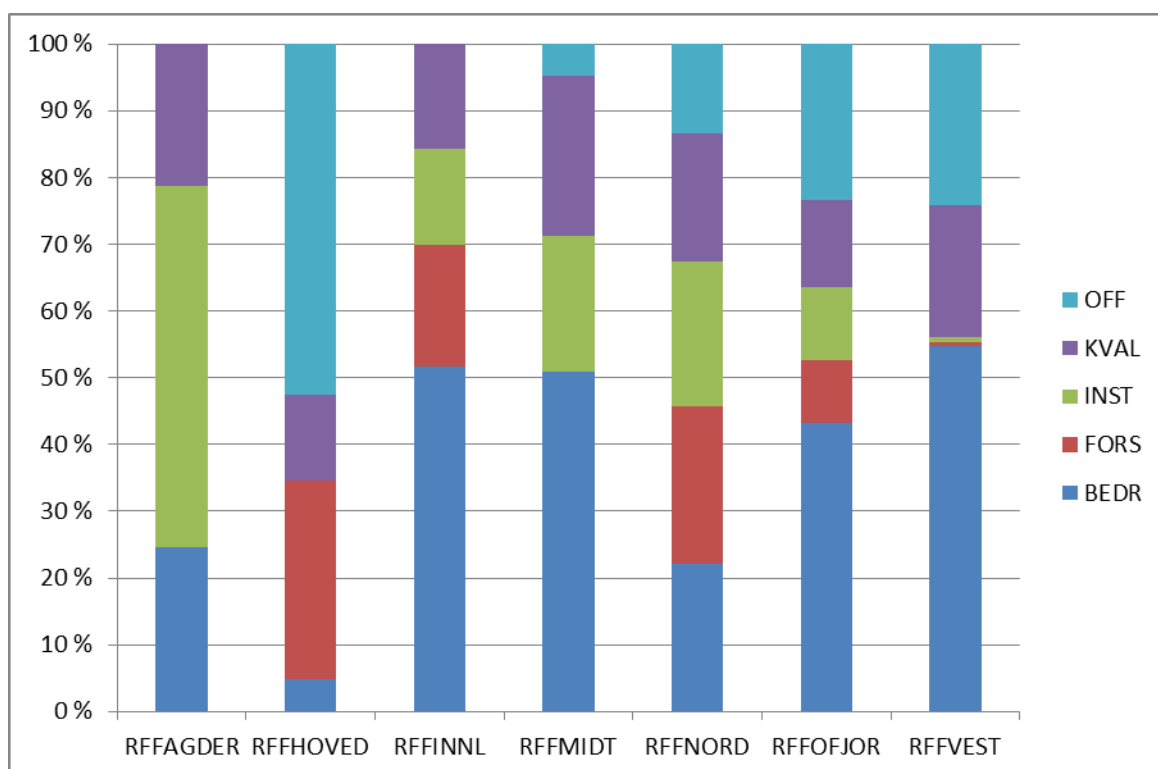
- 1) Energi og maritim sektor
- 2) Bærekraftig matproduksjon – grønn og marin sektor
- 3) Reiseliv
- 4) Offentlige utviklingsoppgaver på Vestlandet

Å mobilisere nye aktører gjennom forprosjekt innen alle hovedtema har vært prioritert samt oppfølging av prosjekt som ikke har nådd opp i første omgang. Det er videre arbeidet særlig med å mobilisere kommuner til deltagelse i forskningsaktivitet.

Fondet disponerer ca. 30,7 mill. kroner årlig og er det fondet som har mottatt flest søknader de tre første årene (319 av 1550 søknader).

1.2 ***Ulike situasjoner, føringer og strategier***

I tillegg til disse ulikhetene når det gjelder de regionale fondenes relative betydning i regionene, har regionene ulik næringsstruktur og forskningstradisjoner. De regionale styrene har også fått ulike strategiske føringer fra sine fylker gjennom bestillingsbrevene. Figur 1.2-1 nedenfor viser andel av de faktiske bevilgningene 2010-2012 og illustrerer at fondene har valgt ulike tilnærminger til disse utfordringene. Den viser Agders sterke satsing på institusjonell oppbygging, Hovedstadens sterke satsing på offentlig sektor, Innlandets og Midt-Norges sterke satsing på bedrifter og kopling bedrifter FoU-institusjoner og at Nord-Norge har en relativt liten andel bevilgninger til innovasjonsprosjekt i offentlig og privat sektor. Det er Oslofjordfondet og Vestlandet som har prioritert innovasjonsprosjekt i offentlig og privat sektor sterkest i de første tre årene. Vestlandets orientering er så sterkt at det omtrent ikke er bevilget midler til FoU-miljøene gjennom forskerprosjekt og institusjonsprosjekt.



FIGUR 1.2-1: BEVILGNINGER TIL ULIKE PROSJEKTTYPER 2010-2012

1.3 Søknader og innvilgninger til ulike søkergrupper

Søknadsmengden indikerer at ordningen fyller et behov. Som tabell 1.3-1 nedenfor viser var det 573 søknader i 2010, 499 i 2011 og 486 i 2012. Næringslivets andel av søknadsmengden utgjør alle årene ca. 40 %.

Tabell 1.3-1: Søknader 2010 - 2012 etter type institusjon som søker

Type søkerinstitusjon	2010		2011		2012	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Universiteter og høyskoler	138	24,1	137	27,7 %	78	16,0 %
Forskningsinstitusjoner utenom U&H	112	19,5	118	23,8 %	95	19,5 %
Næringsliv	240	41,9	194	39,2 %	204	42,0 %
Annet (kulturinstitusj. og andre org.)	11	1,9	7	1,4 %	6	1,2 %
Helseforetak og andre behandlingsinst.	28	4,9	7	1,4 %	12	2,5 %
Offentlige etater og institusjoner	44	7,7	32	6,5 %	91	18,7 %
Totalt	573	100,0	495	100,0 %	486	100,0 %

Kilde: Forskningsrådets søknadsdatabase for RFF

De regionale forskningsfondene representerer en ny mulighet for offentlige institusjoner til å få finansiert forskning knyttet til sine utviklingsoppgaver. Etter første driftsåret ble det oppsummert at søknadene fra offentlig sektor var relativt få og ofte av for dårlig kvalitet. Tabellen ovenfor viser at offentlig sektor, representert ved de to nederste søkergruppene i tabellen (helseforetak og offentlige etater og institusjoner), reduserte sin andel av søknadsmengden fra 12,7 % i 2010 til 7,9 % i 2011. 2012 representerer imidlertid en betydelig økning i søknader fra offentlig sektor idet andelen nesten tredoblet seg til 21,2 %.

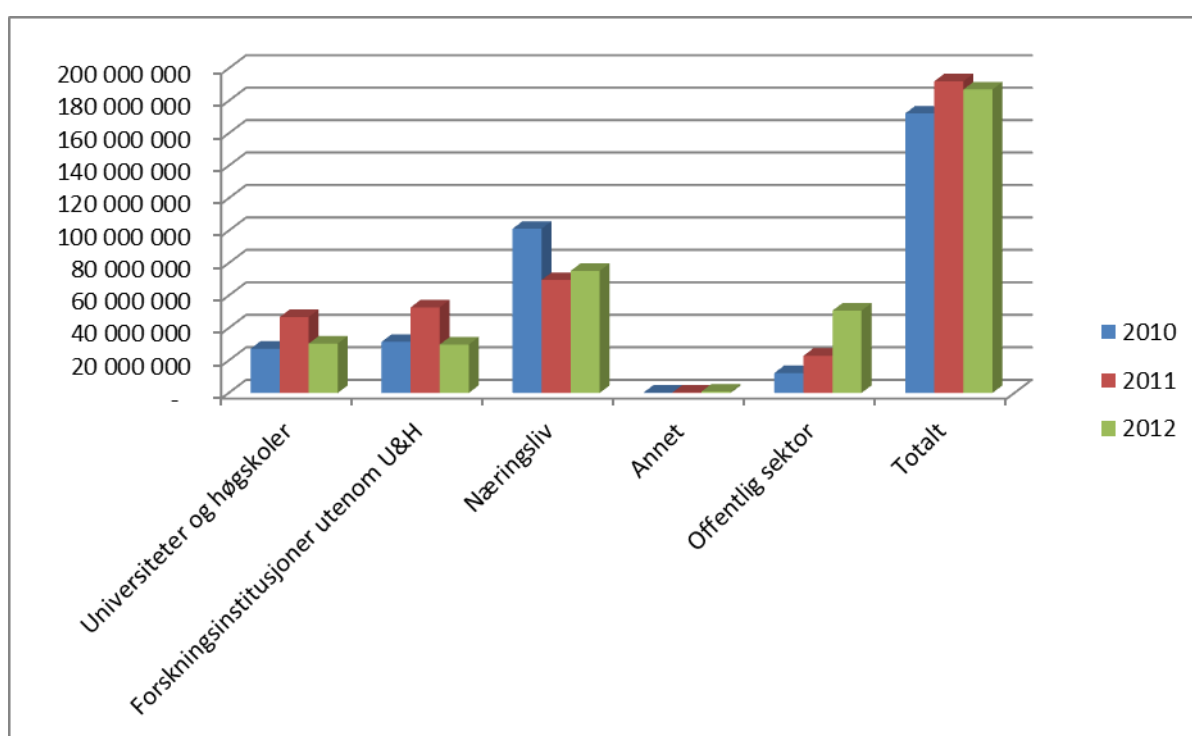
Vi vil seinere i denne rapporten diskutere mer inngående hvordan de regionale fondene dekker FoU-behov i offentlig sektor. Lenger bak i rapporten vil «helseforetak og andre behandlingsinst.» sammen med «Offentlige etater og institusjoner» flere steder slås sammen

og omtales som «offentlig sektor» idet tabellen ovenfor viser at helseinstitusjonene utgjør en relativt liten andel.

Mer interessant enn antallet søknader er selvsagt de faktiske bevilgningene som blir resultatet av søknadsmengden. Dette er framstilt i figur 1.3-1 nedenfor.

Figuren viser at tross den svake nedgangen i antallet søknader fra startåret 2010 så øker beløpet som innvilges som følge av søknadene. Det kan tyde på at søknadene gjennomgående blir noe bedre. Spesielt tydelig er dette for offentlig sektor, som har hatt en firedobling av innvilgede beløp, mens søknadsmengden er tredoblet.

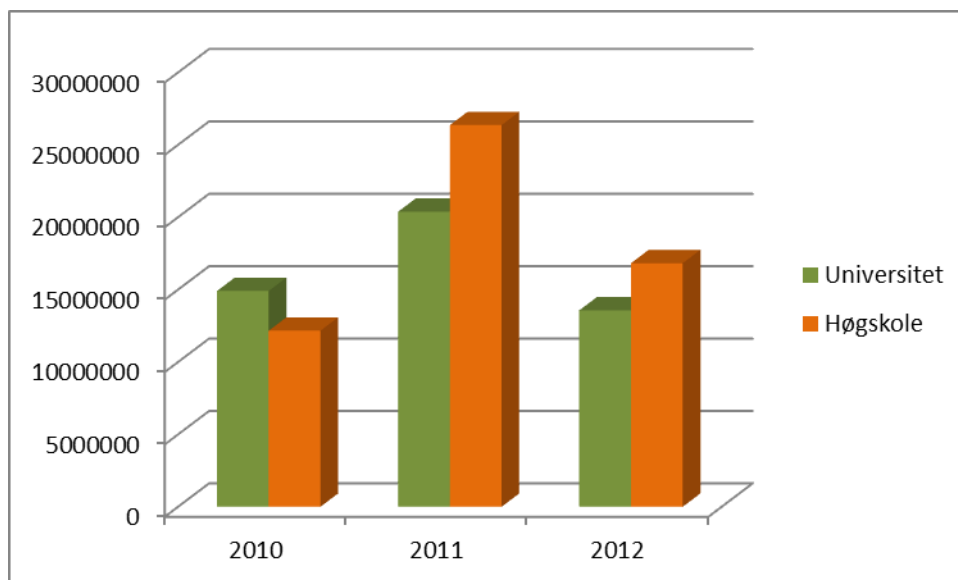
Selv om bevilgningsmengden til aktører fra næringslivet er gått noe ned er dette fortsatt den største mottakergruppen. I denne sammenheng er det viktig å ha i mente at næringslivets egenandeler er 2-3 ganger mottatt støtte, slik at dominansen i utført FoU er større enn bevilgningsmengden viser.



FIGUR 1.3-1: SUM INNVILGELSE AV SØKNADER FRA ULIKE ÅR ETTER SØKERTYPE

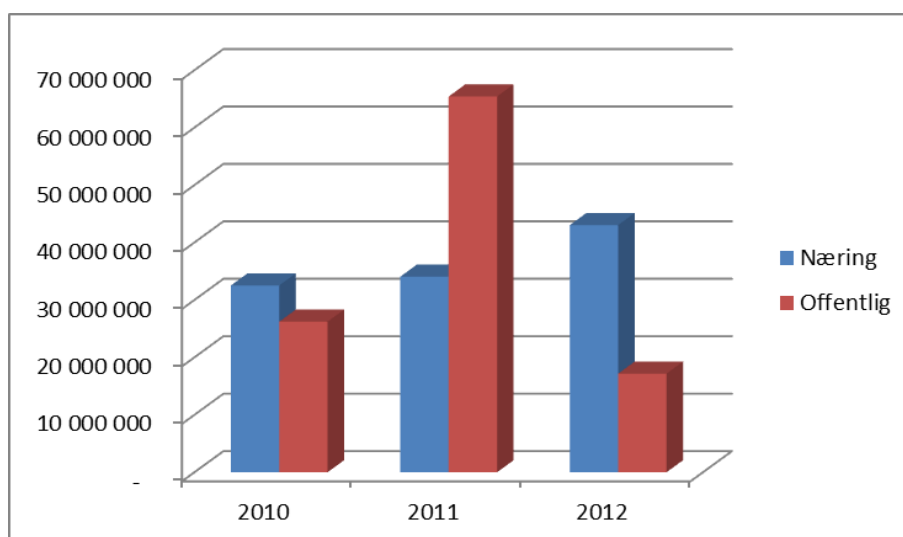
Universiteter og høyskoler og rene forskningsinstitusjoner tar omtrent like store andeler av bevilgningene. Søknadsrunden i 2012 resulterte imidlertid i betydelig lavere beløp enn i 2011 for disse. Universitetene mottok i alt ca. 13,6 mill. kroner etter utlysningene i 2012 (dvs. ca. 7,3 % av totalen), høyskolene ca. 16,8 mill. kroner (9,0 %). Forskningsinstitusjonene utenom UoH-sektoren mottok 29,8 mill. kroner (15,9 %), altså nesten like mye som universitetene og høyskolene til sammen.

Som det går fram av figur 1.3-2 nedenfor er tilbakegangen omtrent like stor for universitetene og høyskolene. Høyskolene henter litt mer ut av utlysningene enn universitetene både i 2011 og 2012. Årsaken til den relative tilbakegangen for UoH-sektor og FoU-institusjonene ellers er først og fremst at utlysningene i 2012 var mer innrettet mot problemstillinger i næringsliv og offentlige forvaltning i 2012 enn i 2011 (jfr. figur 4.2-1, side 17) som viser en markert nedgang i forskerprosjektene i 2012.



FIGUR 1.3-2: Tilsagn til universiteter og høyskoler etter utlysningene 2010-12

Et interessant fenomen, som vi skal berøre seinere i rapporten er innretningen på søknader fra FoU-miljøene (UoH-sektoren og forskningsmiljøene utenom UoH sektoren). Dette er illustrert i figur 1.3-3 nedenfor:



FIGUR 1.3-3: Innretningen på prosjekter fra FoU-miljøene (UoH og FoU-inst)

Som grunnlag for figuren har vi kategorisert prosjektene etter innretning mot enten næringsrettede eller offentlig rettede problemstillinger. Dette er ikke alltid noen helt tydelig grense, men i tabellvedlegget bak i rapporten har vi angitt hvilke tema vi har regnet inn i henholdsvis næringsrettet og offentlig rettet.

Figuren viser en jevn økning i næringsrettingen av forskningsprosjektene som gjennomføres i forskningsmiljøene og finansieres av RFF. Dette er et viktig aspekt i diskusjonen om de regionale fondenes mobiliseringsfunksjon. De mobiliserer ikke bare nye aktører innen næringsliv og forvaltning, men kan også ha en viktig funksjon i å mobilisere aktører i FoU-miljøene til å utvikle prosjekter rettet mot viktige problemstillinger for næringslivet og offentlig sektor. Dette er en ønsket utvikling fra regionenes side som i 2012 nedprioriterte forskerprosjekter til fordel for strategiske institusjonsprosjekter, som gjerne er mer næringsorienterte, ofte med krav om næringsrelevans i utlysningene (jfr. figur 4.2-1, side 17).

2 De regionale fondsstyrenes arbeid

2.1 Styresammensetning og møteaktivitet

Alle styrene ble etablert i løpet av høsten 2011 og startet sitt arbeid fra 2012. Styrene har følgende sammensetning med hensyn til yrkesbakgrunn og kjønn:

Tabell 2.1-1: Sammensetning av styrene ut fra medlemmenes jobbtilknytning

Fondsregion	Akademia (UoH/-inst.sektor)	Politisk	Offentlig sektor	Næringsliv	Antall	Kjønnsbalanse K / M
Agder	1	0,5 *)	2	2,5	6	3 K / 3 M
Hovedstaden	2			4	6	4 K / 2 M
Innlandet	1		3	2	6	3 K / 3 M
Midt-Norge	2	1	3	3	9	5 K / 4 M
Nord-Norge	3	1	1	4	9	6 K / 3 M
Oslofjordfondet	2	4,5		3,5	10	4 K / 6 M
Vestlandet		3		5	8	4 K / 4 M
Til sammen	11	10	9	24	54	29 K/25 M
	%	20 %	19 %	17 %	100 %	54 %/ 46 %

Kilde: Fondenes årsberetninger

*) Politikere med bakgrunn fra næringslivet er regnet som 0,5 fra politikk og 0,5 fra næringsliv.

I forhold til forrige styreperiode har styrene fått en noe større andel kvinner (54 % mot tidligere 46 %) og andelen fra næringslivet er økt noe (44 % mot tidligere 41 %). De øvrige endringene er ubetydelige.

Tabell 2.1-2: Antall styremøter i 2012

Region	Antall møter	Spesielle saker
Agder	7	Søknad om midler og handlingsplan 2012-14. Betydelig økning i saksmengde fra 2011. Strategisamlinger 5.3. og 25.4.2012.
Hovedstaden	5	Samarbeidsmøter med Oslofjordfondet og Innlandet. 1 Strategisamling.
Innlandet	9	Samarbeidsmøter med Hovedstaden og Oslofjordfondet
Midt-Norge	5	Gjennomført styreseminar. Spesiell satsing mot offentlig sektor framover
Nord-Norge	4	Søknadssaker. Diskutert tiltak for økt mobilisering av offentlige virksomheter og bedrifter. Besøk på Universitetssenteret på Svalbard
Oslofjordfondet	5	Samarbeidsmøter med Hovedstaden og Innlandet
Vestlandet	4	Informasjon om fondsarbeidet. Møte med Universitetet i Stavanger.

I tillegg har det vært to styreledermøter, ett på årskonferansen i mai 2012 og ett høsten 2012. På det siste møtet møtte styrelederne Kunnskapsdepartementet sammen med Forskningsrådet. Hovedtema for dette møtet var framtidig ordning for forvaltning av 15 % -potten.

2.2 Informasjonsaktiviteter/profilering

Alle regionene har gjennomført omfattende informasjonsaktiviteter i form av informasjonsmøter, annonsering og deltakelse på møter i ulike næringslivsfora og på universitet og høyskoler. Graden av rapportering fra regionene om informasjonsaktiviteten varierer når det gjelder detaljnivå og kategorisering, slik at det er vanskelig å gi noen samlet, kvantitativ framstilling av denne aktiviteten, men det er grunnlag for å trekke fram følgende forhold:

- Den mer bedriftsrettede informasjonsaktiviteten videreføres både gjennom generell bedriftsrettet informasjon og gjennom at flere av fondene har systematisk oppfølging av virksomheter som ikke fikk gjennomslag for sine søknader.

- De fleste av fondene har i 2012 holdt kurs i søknadsskriving og prosjektutvikling. Her har Forskningsrådets regionale representanter bidratt og denne type tiltak er blitt godt mottatt og bidratt til bedret kvalitet av søknadene.
- Nettet brukes aktivt. Fondene har overtatt mer ansvar for sine egne sider på www.regionaleforskningsfond.no og bruker også fylkeskommunenes nettsider til informasjon. Noen av fondene har opprettet egne sider på Facebook (Oslofjordfondet) og Twitter (Agder).
- Det holdes fortsatt mange annonserte informasjonsmøter knyttet til konkrete utlysninger.
- De fleste av fondene har utarbeidet kommunikasjonsplaner.
- Regionale forskningsfond er fra september 2012 medlem av forskning.no som er Nordens største nettbaserte kanal for formidling fra norsk og internasjonal forskning. Dette har resultert i flere oppslag, oppslag som også er blitt videreformidlet i pressen. Ett av fondene har etablert samarbeid med journalist for å sikre god kvalitet på artiklene.

Forskningsrådets sentrale koordinator og/eller våre regionale representanter har deltatt på mange av disse aktivitetene. I tillegg har Forskningsrådet selv deltatt på ulike konferanser og møter og informert om fondene. Det er opprettet en nyhetstjeneste som gjengis på alle fondenes nettsider og på www.regionaleforskningsfond.no. Denne tjenesten videreformidler nyhetsoppslag i regional presse og på nettsider om fondenes aktiviteter og arkiverer slike nyheter.

2.3 Tiltak for å nå spesielle målgrupper

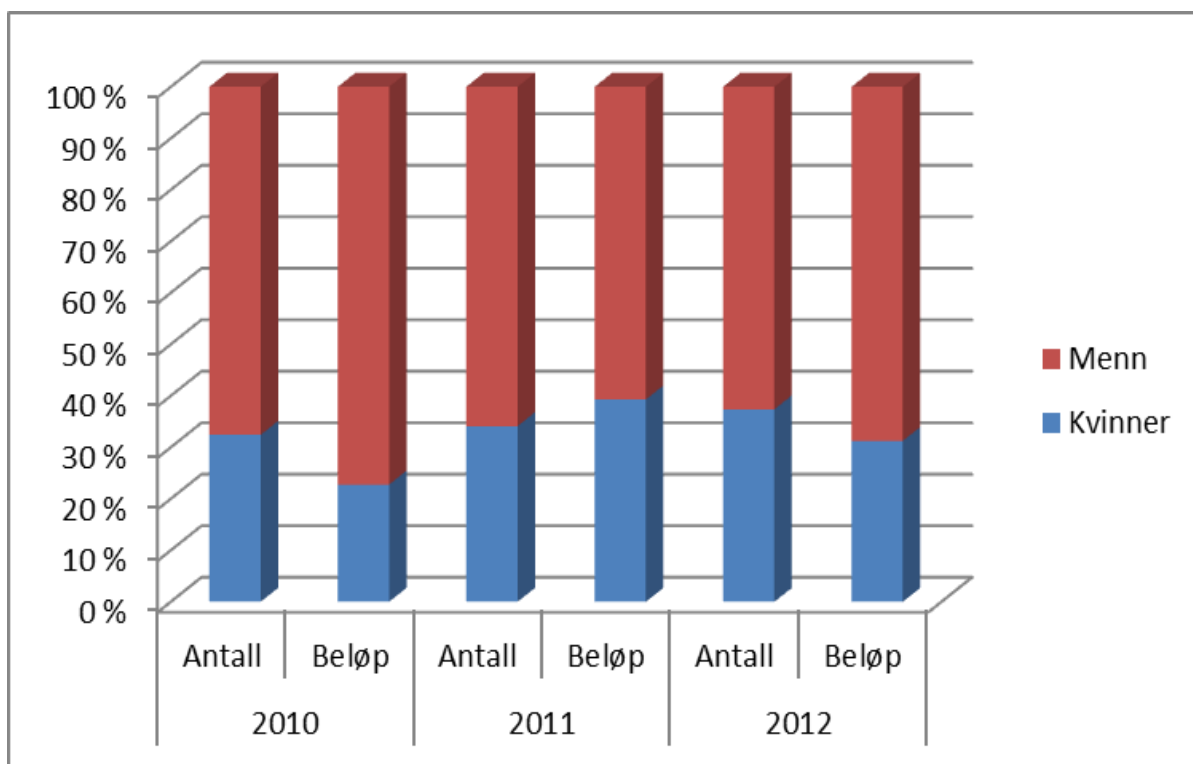
Fondene har med ulik presisjon pekt på spesielle målgrupper for arbeidet i 2012. Alle fondene har på en eller annen måte gjennomført spesielle informasjonstiltak overfor de utpekte målgruppene, noe de har redegjort for i sine årsberetninger. Ut over spesielle målgrupper knyttet til næringsklynger i de respektive regionene er det først og fremst offentlig sektor som har vært en spesiell målgruppe i 2011 og 2012. De regionale fondene i Nord-Norge, Midt-Norge og Innlandet gikk sammen om å søke av 15 % - potten om midler til en felles utlysning knyttet til samiske problemstillinger. En slik utlysning ble planlagt i 2012, men hadde ikke søknadsfrist før i 2013.

Tabell 2.3-1: Oversikt over tiltak overfor spesielle målgrupper i 2012

Fondsregion	Tiltak i 2011
Agder	De to strategisamlingene våren 2012 var et lett i informasjonsarbeidet overfor aktuelle kandidater til å etablere forskningssenter på Agder og til aktører innen utdanningssektoren. Innførte tidlig løpende frist på kvalifiseringssøknader. Oppfordrer i den sammenheng søkerne til samarbeid med Forskningsrådets regionale representant under prosjektutviklingen.
Hovedstaden	Premiert konkurranse om idé-forslag til IT-løsninger for offentlig sektor.
Innlandet	Satset spesielt på å øke søkningen til regional kvalifiseringsstøtte, blant annet ved å innføre løpende søknadsfrist. Prosjektutviklingsveksted.
Midt-Norge	Fortsatt arbeidet med å nå kommunesektoren. I samarbeid med VRI Trøndelag og VRI Møre og Romsdal har en prøvd ut ulike måter å drive kompetansemekling overfor offentlig sektor. I Sør-Trøndelag har temaet vært tatt opp på ulike arenaer. Deltatt i utlysningen om samiske tema sammen med Nord-Norge og Innlandet.
Nord-Norge	Informasjonsbrosjyre om fondet oversatt til nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk. Samiske institusjoner er spesielt orientert i samband med fellesutlysningen «Samisk identitet, kultur og næringsutvikling i et digitalisert kompetansesamfunn».
Oslofjordfondet	Økt informasjonsaktivitet mot offentlig sektor. Dessuten var NCE-klyngene i regionene særskilte målgrupper i 2012.
Vestlandet	Spesielle informasjonstiltak overfor Energisektoren og når det gjelder forskning i kommunal sektor. Fortsetter arbeidet med systematisk oppfølging av avslåtte/avviste prosjekt.

2.3.1 Tiltak for kjønnsbalanse

Tiltak for spesielt å nå kvinnelige søkere har ikke vært iverksatt, men vi ser av figur 2.3-1 nedenfor at det er en økende andel av kvinnelige prosjektledere blant de innvilgede søknadene, fra 32% i 2010 til 37 % i 2012. Når det gjelder andelen av innvilget beløp var den størst i 2011 (39 %) mens den i 2012 er gått ned til 27,8 %.



FIGUR 2.3-1: Kvinnelige prosjektlederens andel av antall prosjekter og tildelt beløp 2010-2012

Årsaken til den høye kvinneandelen i 2011 var at utlysningene da rettet seg mer inn mot forskerprosjekter der kvinnene utgjorde 50 % av prosjektlederne og faktisk styrte gjennomgående litt større prosjekter enn sine mannlige kolleger.

I 2012 ble det bare innvilget 2 forskerprosjekter, begge med kvinnelige prosjektledere. Kvinner har prosjektledelsen i ca. 40 % av de innvilgede kvalifiseringsprosjektene og 50 % av de innvilgede offentlige prosjektene, men siden de bare har prosjektledelsen i 28 % av de innvilgede bedriftsprosjektene og 11 prosent i institusjonsprosjektene blir andelen totalt noe lavere i 2012. Erfaringene til nå tyder på at det er prosjekttype og bransje/sector som har mest å si for kvinneandelen av prosjektlederne i de innvilgede prosjektene.

Kvinneandelen blant søkerne totalt sett i 2012 er 33 %. Kvinnelige søkere har med andre ord en noe større innvilgelsesrate enn menn, uten at vi har noen informasjon som tyder på noen spesiell prioritering av kvinner i fondsstyrene. Det kan se ut som de skriver noe bedre søknader.

3 Forskningsrådets arbeid

Forskningsrådet bistår fondene med administrativ veiledning knyttet til utlysning og oppfølging av FoU-prosjekt, elektronisk søknadsbehandlingssystem og gjennomføring av fagvurderinger for alle prosjekttypene utenom regionale kvalifiseringsprosjekt. Dette gjøres dels av sekretariatet i avdeling for regional FoU og dels av de regionale representantene tilknyttet Forskningsrådets regionale kontorer.

3.1 Felles utlysninger og tiltak

Forskningsrådet hadde i 2011 31 589 000 kroner som skulle brukes til felles utlysninger mellom fondsregioner og til eventuell utlysning av regionale problemstillinger i nasjonale forskningsprogrammer. I tillegg kan midlene dekke utgifter til følgeforskningsprogram knyttet til de regionale fondene. Forskningsrådet gav i 2011 programstyret for "Virkemidler for regional forskning og Innovasjon" (VRI) i oppgave å bestemme fordelingen av disse midlene til fondene. I tillegg til bevilgningene som ble gjort av 2011-bevilgningen fikk sekretariatet fullmakt til å gå i dialog med grupperingene bak søknadene *Stipendprogram – Bærekraftig verdiskaping i regionale innovasjonssystemer* (Agder og Vestlandet) og *Forskning på samisk identitet, kultur og kulturforvaltning* (Nord-Norge, Midt-Norge og Innlandet) med sikte på reviderte søknader for 2012-bevilgningen innenfor en tilskuddsramme på 5 mill. kroner til hver. Det ble sendt inn en fornyet søknad fra Agder, som programstyret bevilget i desember 2011. Høsten 2012 ble det også sendt fornyet søknad fra Innlandet, på vegne av dem og fondsregionene Nord-Norge og Midt-Norge om en utlysning innen *Samisk identitet, kultur og næringsutvikling i et digitalisert kompetansesamfunn*. Denne utlysningen hadde frist i februar 2013 og mottok 6 søknader.

Det var i 2012 en prosess med sikte på å komme fram til en ny ordning for forvaltning av 15 % -potten. Resultatet ble at styrene (v/styrelederne) i fellesskap fastsetter aktuelle satsingsområder for felles utlysninger. Dette skjer i samråd med Forskningsrådet. Regionene melder så sin interesse for deltakelse i de enkelte utlysningene. De deltakende regionene innen hver satsing enes om endelig utlysningstekst og eventuelle egenandeler fra regionene. Publiserings- og søknadsfrister for de enkelte utlysningene samordnes og de deltakende fondsregioners styrer bestemmer tildelingene i fellesskap. Forskningsrådet foretar fagvurdering av de enkelte prosjektsøknadene som for de øvrige utlysningene fra fondene.

3.2 Følgeevalueringen

Det ble i 2010 tatt initiativ til en følgeevaluering av arbeidet med de regionale forskningsfondene. NIFU er engasjert for å gjennomføre arbeidet og startet i 2011. Formålet er å utvikle konkret og anvendbar kunnskap om regionale forskningsfond, inkludert Forskningsrådets roller i disse, som grunnlag for forbedring, utdypning og videreutvikling. Evalueringens hovedkonklusjon siteres innledningsvis i denne årsrapporten og gir et hovedinntrykk at den gode utviklingen som ble konstatert etter de to første årene også har fortsatt i det tredje året. Det er utviklet et relativt velfungerende system for utlysninger og innvilgelse av FoU-prosjekter, og de finansierte prosjektene holder god kvalitet. Evalueringen stadfester den mobiliserende rollen de regionale fondene har. En viktig konklusjon er ellers at RFF har bidratt til å utløse en betydelig portefølje av prosjekter rettet mot innovasjon i offentlig sektor. Ordningen fungerer som en viktig arena for utprøving av dette området.

3.3 Samarbeid med andre program

Forskningsrådet legger vekt på å arbeide for tett samarbeid med andre relevante program. De regionale kontorene er viktige bindeledd mellom regionene og Forskningsrådet i denne sammenheng. De regionale kontorene organiserer årlig møter med Forskningsrådets øvrige

programmer med relevans for regionene og formidler informasjon fra regionene til programmene og fra programmene til regionene. Forskningsrådets regionale kontorer er representert som observatører i de regionale fondsstyrene.

Programmet Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI) var viktig i forberedelsesfasen for regionale forskningsfond. Det bidro til å styrke oppmerksomheten om betydningen av FoU i det regionale utviklingsarbeidet. Det er et mål å utvikle dette samarbeidet også knyttet til driften av de regionale fondene idet VRI kan være en viktig mulighet for å stimulere til FoU i bedriftene og til å styrke det regionale arbeidet med FoU-spørsmål generelt. I VRI Trøndelag er offentlig sektor inkludert i VRI-arbeidet for å se om de gode erfaringene med mobilisering til FoU i næringslivet kan overføres til offentlig sektor.

VRIs årskonferanse i Fredrikstad i desember 2012 ble gjennomført i samarbeid med RFF, som også la en av sine læringsarenaer i tilknytning til denne.

Fagvurderingene av RFF-søknader skjer i samråd med Forskningsrådets relevante programmer som bidrar med sine fagekspertene. Der likelydende søknader sendes de regionale fondene og Forskningsrådets programmer samordnes fagvurderingene i størst mulig grad.

3.4 Læringsarenaer og koordinering

Det har vært gjennomført tre læringsarenaer i tillegg til de regionale fondenes andre årskonferanse, som fant sted i Hamar i mai 2013. I tillegg har det vært avholdt et kurs i medie-håndtering og eVurdering.

Sekretariatet har deltatt på sekretariatslederforumet, som har avholdt seks møter i 2012 og blitt et viktig forum for koordinering av fondenes aktiviteter. Her avklares svært mange koordineringssaker og spørsmål knyttet til Forskningsrådets tjenester overfor fondene, slik at læringsarenaene i større grad kan konsentrere seg om mer faglig utviklingsarbeid.

3.5 Søknadsvurderingen

Som tabell 3.5-1 nedenfor viser så var hele 70 % av søknadsmengden i 2012 regionale kvalifiseringsprosjekt som vurderes regionalt. Antallet institusjonsprosjekt og forskerprosjekt gikk vesentlig ned. Disse vurderes av individuelle eksperter og arbeidet med slike gikk betydelig ned.

Tabell 3.5-1: Søknadstyper 2010, 2011 og 2012

Type institusjon	2010		2011		2012	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Regionale bedriftsprosjekt	118	20,7 %	82	16,6 %	70	14,4 %
Regionale forskerprosjekt	10	1,8 %	82	16,6 %	6	1,2 %
Regionale institusjonsprosjekt	22	3,9 %	45	9,1 %	23	4,7 %
Regionale kvalifiseringsprosjekt	384	67,5 %	254	51,3 %	340	70,0 %
Regionale offentlige prosjekt.	35	6,2 %	32	6,5 %	47	9,7 %
Totalt	569	100,0 %	495	100,0 %	486	100,0 %

Kilde: Forskningsrådets søknadsdatabase for RFF

Regionale bedriftsprosjekt og regionale offentlige prosjekt vurderes av paneler. Totalt var det 117 slike prosjekt i 2012 (mot 114 i 2011), slik at arbeidet med panelvurderinger var om lag det samme mens det var adskillig færre forskerprosjekt og institusjonsprosjekt som ble sendt til individuelle fagvurderinger.

Alt i alt hadde Forskningsrådet utgifter til fagvurderinger på kr 606 695 i 2012. En god del av fagvurderingene skjedde helt på slutten av året og ble ikke honorert før i 2013.

3.6 Klageordning

Forskningsrådet ble i et brev datert 15. juli 2010 delegert av Kunnskapsdepartementet å ivareta klageordningen for de regionale fondene. Forskningsrådets hovedstyre vedtok i møte 17. februar 2011 at Rådets eksterne klageutvalg også skulle være klageorgan for de regionale fondene. Det har tatt tid å få etablert en god og omforent saksgang for klagesaker og avklart det eksterne klageorganets rolle, slik at noen av de første klagesakene fikk alt for lang saksbehandlingstid.

Det ble i 2012 arbeidet med å komme fram til omforente prosedyrer for klagesakene, som fra og med slutten av 2012 følger følgende prosedyrer:



En god dialog mellom RFF og Forskningsrådet er en forutsetning gjennom hele prosessen. De blå pilene viser de delene av prosessen der uformell dialog er særlig viktig.

FIGUR 3.6-1: Oversikt over klageordningen fra 2012

Antallet klagesaker er gått ned i forhold til de to første årene. Det var totalt fire klager til RFF-ene i fjor. Én til hver av regionene Vestlandet, Nord-Norge, Innlandet og Hovedstaden. Alle gjaldt avslag på prosjektsøknad. Fortsatt tok noen klagesaker for lang tid også i 2012, men etter at de nye rutineene for behandling ble etablert ligger det bedre an til å korte ned behandlingstiden.

Tabell 3.6-1: Oversikt over klagesaker 2012

Aktivitet	Hva det klages på	Innstilling fra administrasjonen	Klageutvalgets (KU) vedtak	Tid fra behandling i adm. til behandling i KU	Total behandlingstid fra mottak til endelig vedtak
RFFVEST	Avslag	Tas ikke til følge	Tas ikke til følge	74	93
RFFNORD	Avslag	Tas til følge	Ble ikke forelagt	0	6
RFFINNL	Avslag	Tas ikke til følge	Tas ikke til følge	91	218
RFFHOVED	Avslag	Tas ikke til følge	Tas ikke til følge	91	134

Til sammenligning er gjennomsnittlig behandlingstid for klager i Forskningsrådet 98 dager.

4 Utlysninger og respons på dem

4.1 Utlysningene

Samtlige fond hadde flere utlysninger i 2012. I tabell 4.1-1 nedenfor har vi forsøkt å fordele utlyste beløp på de ulike søknadstypene. Fordelingen må bli skjønnsmessige da flere av fondene har satt en totalramme for utlysninger som gjelder flere søknadstyper. Der det er utvist skjønn ved fordelingen er tallene satt i parentes. Detaljene bak tallene går fram av tabell 4.1-2 på neste side.

Tabell 4.1-1: Utlyste beløp (mill. kroner) til ulike prosjekttyper 2012

Region	Regional kvalifiserings-støtte.	Regionale bedrifts-prosjekt	Regionale offentlige prosjekt	Regionale institusjons-prosjekt	Regionale forsker-prosjekt	Totalt
Agder	6,0 – 8,0	12,0		11,0		29,0 – 31,0
Hovedstaden	20,0	25,0	25,0		10,0	80,0
Innlandet	3,0	16,9			6,8	26,7
Midt-Norge ¹⁾	9,0	10,0	4,0	5,0		28,0
Nord-Norge	6,0	5,9	5,9	7,6	3,0	28,4
Oslofjordfondet	9,0	13,5	13,5			36,0
Vestlandet	6,0	18,0	6,5			30,5
Sum utlyst 2012	59,0 – 61,0	101,3	54,9	23,6	19,8	258,6 – 260,6
Mottatte søkn.	340	70	47	23	6	486
Innvilgede søkn.	156	25	15	9	2	207
Innvilgnings %	45,9 %	35,7 %	31,9 %	39,1 %	33,3 %	42,6 %

Sum utlyst 2011	56,0 – 60,5	(72,0 – 74,5)	(49,6)	(20,9)	(51,9)	268,5 – 275,5
Sum utlyst 2010	47,3	110,5		19,3		177,1

Utlyste midler overstiger bevilgningen for 2012, noe som skyldes at fondene har overført midler fra 2011.

Utlyst beløp i 2012 var i størrelsesorden 260 mill. kroner. Det er ubetydelig mindre enn i 2011, mens det i 2010 var ca. 177 mill. kroner. Endringene i prioriteringene fra tidligere år ligger i en betydelig økning av midler til regionale bedriftsprosjekt på bekostning av satsing på regionale forskerprosjekt.

Flere av fondene har vært involvert i felles utlysninger helt eller delvis finansiert av 15 % - potten. Her er utlysningsbeløpet lagt til det fondet som hadde hovedansvar for utlysningen og innkomne søknader lagt til den regionen der søknaden kom inn.

Det kan være interessant å se litt spesielt på utviklingen i søkningen til regionale kvalifiseringsprosjekt. Utlyst beløp har vært i størrelsesorden det samme, fra 47 mill. kroner i 2010 til omlag 60 mill. kroner i 2011 og 2012. I 2010 kom det inn hele 374 søknader, innvilgelsesraten var på 41,4 %. I 2011 kom det inn 259 søknader, innvilgelsesraten var 40,5 %. I 2012 økte søknadsmengden igjen til 340 søknader og innvilgelsesraten var større enn de tidligere årene: ca. 46 %. Dette kan være et resultat av den økte innsatsen på mobiliseringsarbeid og den opplæringsvirksomheten de regionale fondssekretariatene har drevet i 2011 og 2012. Det er i alle fall en gledelig utvikling og positivt for mobiliseringsarbeidet at ikke en veldig stor andel av kvalifiseringssøknadene blir avslått. I avsnitt 3.4 ser vi nærmere på kvalifiseringsprosjektene.

I tabell 4.1-2 er det satt opp en oversikt over utlysningene som angir hvilke utlysninger de enkelte fond har hatt. I høyre kolonne er antallet mottatte søknader på hver av utlysningene.

Tabellen viser at det naturlig nok er ulikt samsvar mellom utlyste midler og innkomne søknader fra utlysning til utlysning.

Tabell 4.1-2: De enkelte fondenes utlysninger i 2011

Region	Frist	Prosjekttyper og tema	Ramme (mill. kr)	Mottatte søknader i 2012
Agder	17.10.	Inntil 1 mill. kr til store reg. kvalifiseringsprosjekter innen utdanningsforskning	1	4
		Kompetansebygging fremtidig SFF/SFI på Agder - institusjonsprosjekt	11	6
		Kompetansebygging fremtidig SFF/SFI på Agder – store kvalifiseringsprosjekt	2	3
		Store reg. kval.prosjekter innen energi, miljø og klima		1
		Store regionale kvalifiseringsprosjekt innen kultur og opplevelse	12	2
		Reg. bedriftsprojekter innen kultur og opplevelse		1
	Reg. bedriftsprojekter innen energi, miljø og klima	1		
	Løpende	3-5 mill. kr til regional kvalifiseringsstøtte	3-5	32
	Posisjoneringsstøtte	1		
Hovedstaden	17.10.	Digitalisering av kommunale tjenester - bedrift	20	2
		Digitalisering av kommunale tjenester - offentlig		0
		Teknologistøtte til eldreomsorgen – bedrift	10	1
		Teknologistøtte til eldreomsorgen – offentlig		1
		Samhandling mellom frivillige organisasjoner og det offentlige i eldreomsorgen - forskerprosjekt	10	0
		Transportsektorens utfordringer - offentlig	20	3
	Transportsektorens utfordringer - bedrift	0		
	Løpende	Mobiliseringstiltak	20	38
Innlandet	17.10.	Kunnskapsbasert næringsutvikling med bioteknologi som verktøy - forsker	3,7	0
		Kunnskapsbasert næringsutvikling med bioteknologi som verktøy - bedrift		1
	Løpende	Løpende kvalifiseringsstøtte (startet i 2011)	3	9
		Løpende kvalifiseringsstøtte 2012		16
	5.9.	Regionale bedriftsprojekter	10	4
19.4.	Teknologisamarbeid for framtidens produkter - 2. gangs utlysning	10	2	
Midt-Norge	18.4	Forskningsbasert innovasjon i offentlig sektor - offentlig	8	18
		Forskningsbasert innovasjon i offentlig sektor - kvalifisering		27
	28.11.	Kvalifiseringsstøtte 2012 næringsrettede områder	20	41
		Marin 2012 Bedriftsprojekter		10
		Verdikjede mat blå 2012 bedriftsprojekter		3
	Verdikjede mat grønn 2012 institusjonsprosjekt	5		
Nord-Norge	19.4.	7, 6 millioner til fordeling til regionale institusjonsprosjekter	7,6	12
		Regional kvalifiseringsstøtte	2,5	13
	Løpende	Løpende regional kvalifiseringsstøtte til EU-prosjekter	1,0	1
	Løpende	Regional kvalifiseringsstøtte høst 2012	2,5	26
	17.10.	Utlysning av forskningsprosjekt innen klimatilpasninger og næringer i nord	3	4
		Utlysning av regionale bedriftsprojekter høst 2012	11,8	9
	Utlysning av regionale offentlige prosjekter høst 2012	3		
Oslo-fjordfondet	17.10.	Regional kvalifiseringsstøtte	3,0	21
		Regionale bedriftsprojekter innenfor energi, miljø og teknologi	27,0	11
		Regionale offentlige prosjekter innenfor energi og miljø, helse og attraksjonskraft		11
	19.4.	Regionalt kvalifiseringsstøtte innen attraksjonskraft og opplevelsesnæring	6,0	6
		Regionalt kvalifiseringsstøtte innen energi og miljø		7
		Regionalt kvalifiseringsstøtte innen helse, velferd og omsorg		8
		Regionalt kvalifiseringsstøtte innen teknologi		9
		Regionalt kvalifiseringsstøtte innen utdanning og opplæring		2
Vestlandet	5.9., 17.10., 25.10.	Regionale kvalifiseringsprosjekt - Bærekraftig matprod. - grøn og marin sektor	6,0	16
		Regionale kvalifiseringsprosjekt - Energi og maritim sektor		16
		Regionale kvalifiseringsprosjekt - Offentlege utviklingsoppgåver		32
		Regionale kvalifiseringsprosjekt - Reiseliv		10
	5.9.	Regionale bedriftsprosjekt - Bærekraftig matprod. - grøn og marin sektor	24,5	11
		Regionale bedriftsprosjekt - Energi og maritim sektor		12
		Regionale bedriftsprosjekt - Reiseliv		3
	Regionale offentlege prosjekt - Offentlege utviklingsoppgåver		11	
Til sammen				486

4.2 Tilsagn og prosjekttyper

Tabell 4.2-1 nedenfor viser tilsagnene etter utlysningene i 2012 fordelt på ulike regioner og prosjekttyper. Her er det, som tidligere nevnt, tatt med bevilgninger foretatt også tidlig i 2013, slik at en får med alle bevilgninger basert på utlysningene i 2012. Regionale bedriftsprosjekt er den søknadstypen som mottar mest midler, også etter utlysningen i 2012, deretter kommer regionale offentlige prosjekt og kvalifiseringsprosjekt.

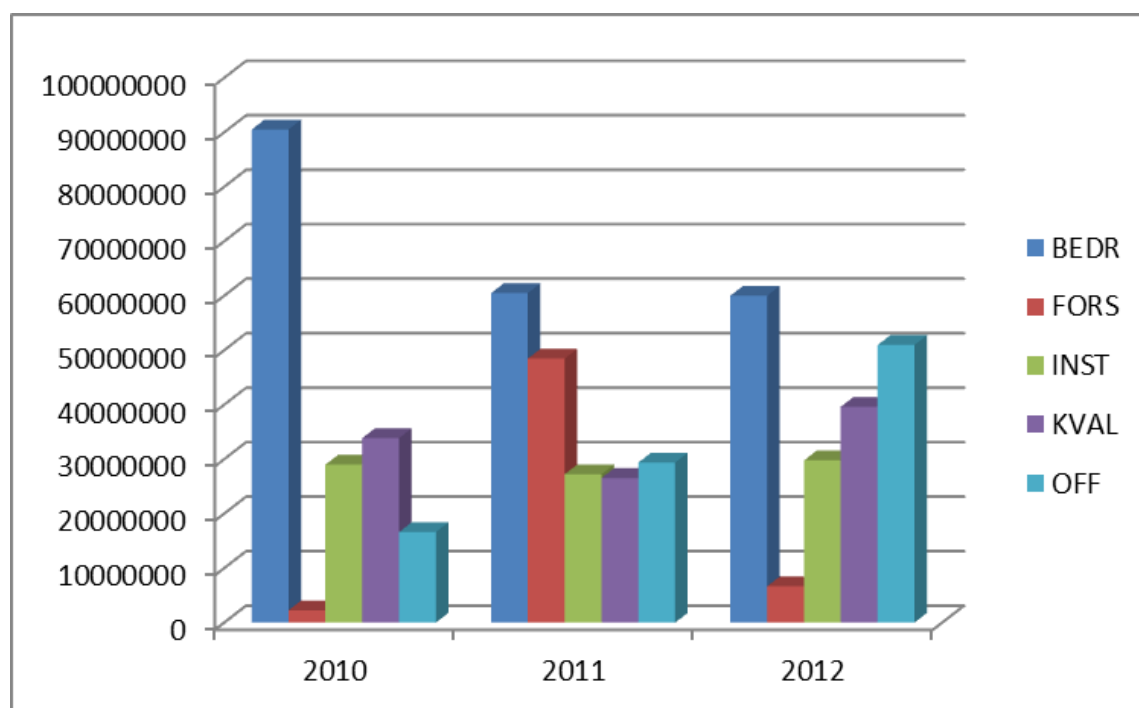
Tabell 4.2-1: Bevilgning til ulike søknadstyper etter utlysningene i 2012 fordelt etter region

Region	Regionale kval.prosj	Regionale bedr.prosj.	Regionale off. prosj.	Regionale instit. prosj.	Regionale forskerprosj.	SUM
Agder	8 158 000	2 319 000		15 000 000		25 477 000
Hovedstaden	2 485 000	3 000 000	18 041 000			23 526 000
Innlandet	3 086 000	6 858 000			3 675 000	13 619 000
Midt-Norge	11 144 000	9 150 000	4 913 000	7 265 000		32 472 000
Nord-Norge	3 750 000	5 819 000	-	7 500 000	3 000 000	20 069 000
Oslofjordfondet	5 295 000	15 620 000	19 007 000			39 922 000
Vestlandet	5 700 000	17 256 000	9 000 000			31 956 000
Totalt	39 618 000	60 022 000	50 961 000	29 765 000	6 675 000	187 041 000

Kilde: Forskningsrådets tilsagnsoversikt

Det ble utlyst ca. 260 mill. kroner i 2012, men tildelt kun ca. 187 mill. kroner. Årsakene til dette er flere. I noen tilfeller kommer det ikke inn nok gode søknader, slik at fondene velger ikke å disponere hele det utlyste beløpet. I andre tilfeller er det fordi utlysningene ikke treffer, i den forstand at det ikke er nok søkere til de utlyste midlene. Sammenlikner vi med tabell 4.1-1 tidligere ser vi at det er særlig Hovedstaden og Innlandet som har utlyst mere midler enn de har delt ut. Midt-Norge, Oslofjordfondet og Vestlandet har delt ut litt mer midler enn de har lyst ut som følge av at det har kommet i mange og gode søknader. Som det går fram av tabell 5.1-1 på side 23 hadde alle fondene noe frie midler å kunne overføre til 2013, slik at ingen av fondene har forhåndsdisponert fra 2013-bevilgningen.

Figur 4.2-1 nedenfor illustrerer hvordan fordelingen av tilsagn til de ulike prosjekttypene har utviklet seg over perioden 2010-12:



FIGUR 4.2-1: Tilsagn etter utlysningene i 2010 og 2011 etter prosjekttipe

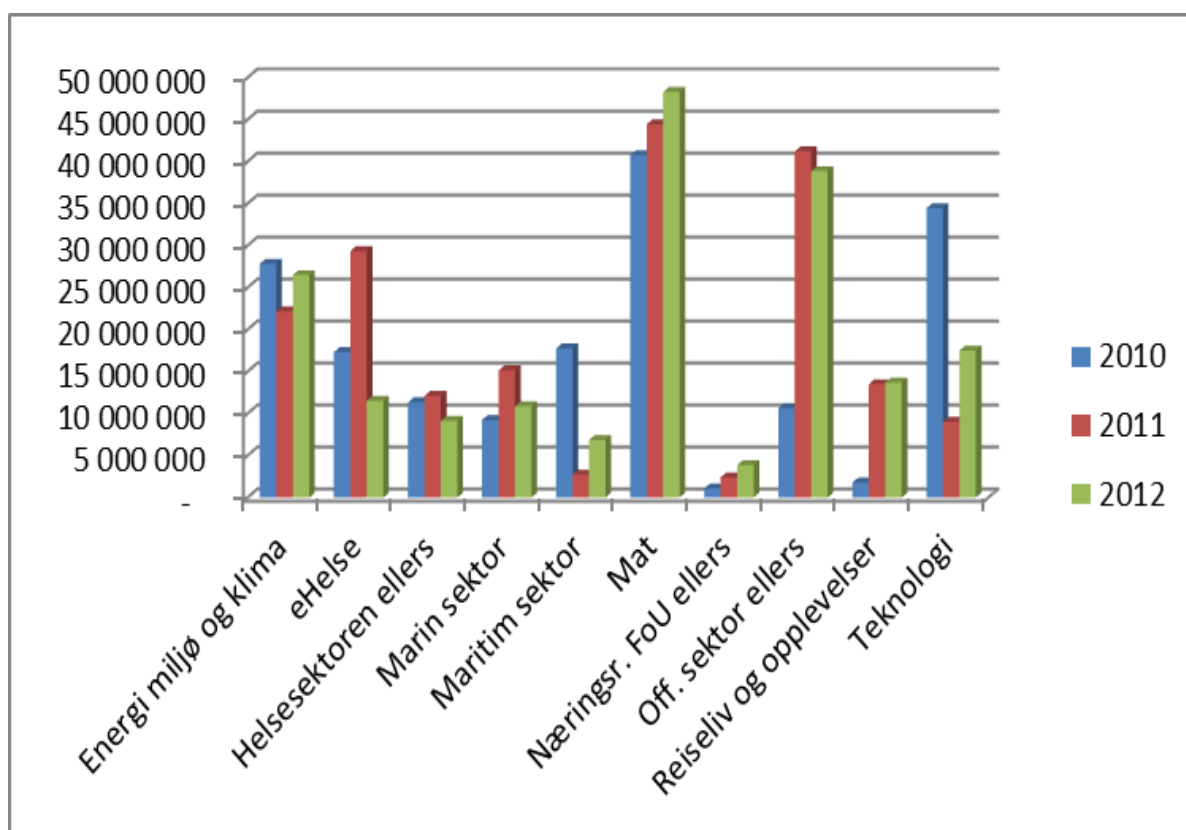
Den mest markante endringen er økningen i regionale offentlige prosjekt, en økning som har vært jevn fra starten av og gjør at det i 2012 bevilges nesten like mye til regionale offentlige prosjekt som til regionale bedriftsprosjekt. Ser vi denne utviklingen i sammenheng med utlysningsbeløpene beskrevet tidligere (Tabell 4.1-1) så skyldes den tydeligvis ikke dramatiske endringer i utlyste beløp. Det er nok mer trolig at mobiliseringsarbeidet over tid og bistand med søknadsskriving kan ha gitt resultater.

Satsingen på mobilisering reflekteres ellers i den betydelige økningen i bevilgninger til regionale kvalifiseringsprosjekt. Dette er diskutert nærmere i avsnitt 3.4.

4.3 Tilsagn etter tema

I figur 4.3-1 nedenfor er bevilgningene etter utlysningene i 2010-2012 fordelt på ulike tema. Fordelingen i 2010 og 2011 avviker litt fra forrige årsrapport idet vi har gjennomført kategoriseringen på nytt og brukt samme type kategorier for alle årene. Totalt ble det gitt tilsagn for ca. 187 mill. kroner etter utlysningene i 2012.

Energi, miljø og klima er en svært vid kategori, og det ble bevilget ca. 26,5 mill. kroner til temaet etter utlysningen i 2012. Bredden av kategorien er en følge av at flere av regionene slår sammen disse temaene i sine utlysninger. Energiproduksjon innen fornybar energi utgjør hovedtyngden, men temaet omfatter også prosjekter innen avfallshåndtering, energieffektivisering, biologiske fag, miljøovervåking og økologi.



Figur 4.3-1: Tilsagn etter utlysningene i 2010 - 2012 etter tema

Helsesektoren er fortsatt en viktig sektor, selv om bevilgningene gikk ned etter 2012 utlysningene. Slår vi sammen ehelse og helsesektoren ellers resulterte utlysningene i 2012 i prosjekter for til sammen ca. 20,6 mill. kroner. Det er interessant å se at tilsagnene til det vi har kategorisert som «Offentlig sektor ellers» har økt betydelig i 2011 og 2012 og nå blitt den nest største gruppen av prosjekter (ca. 38,9 mill. kroner i 2012, eller ca. 21 % av totalen). Det betyr at offentlig sektor nå begynner å ta i bruk forskning som støtte for utvikling også av

andre områder enn helsesektoren. Forskning innen samferdsel er den største gruppen av prosjekter innen denne kategorien, men det er også flere prosjekt innen oljevern, utvikling av offentlig administrasjon, planlegging, innovasjonspolitik, undervisning og arbeid med integreringsspørsmål.

Kategorien «Mat» er fortsatt den største enkeltkategorien. Denne fordeler seg i 2012 nokså likt mellom underkategoriene «Blå mat», «Grønn mat» og «Rød mat» (Husdyrhold og kjøttproduksjon). Det meste av bevilgningene innen «Marin sektor» kan også karakteriseres som «Blå mat», som dermed blir den største av undergruppene og samlet har prosjekter for ca. 25 mill. kroner som følge av utlysningene i 2012. De andre to ligger i størrelsesorden 15 mill. kroner.

Reiseliv og opplevelser har økt siden startåret 2010, men er fortsatt ikke en veldig stor gruppe. Gruppen domineres av prosjekter innen markedsføring og tiltak for å øke verdiskapingen innen reiselivet.

Gruppen «teknologi» er svært sammensatt. Den må også sees i sammenheng med at flere av prosjektene innen marin og maritim sektor også har karakter av å være teknologiprojekter. det samme gjelder eHelse.

Felles for teknologiprojektene er at de er næringsprosjekter, men ellers kan flere av kategoriene i figur 4.3-1. bestå av prosjekter som enten er rettet mot offentlig eller privat sektor. I figur 4.3-2 nedenfor har vi gruppert prosjektene etter hvilken sektor de er rettet mot.

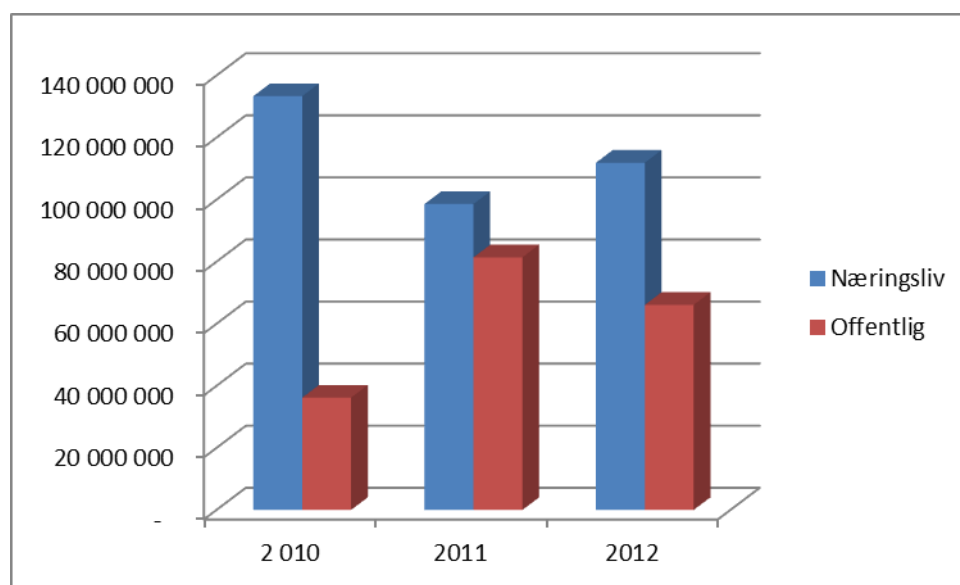
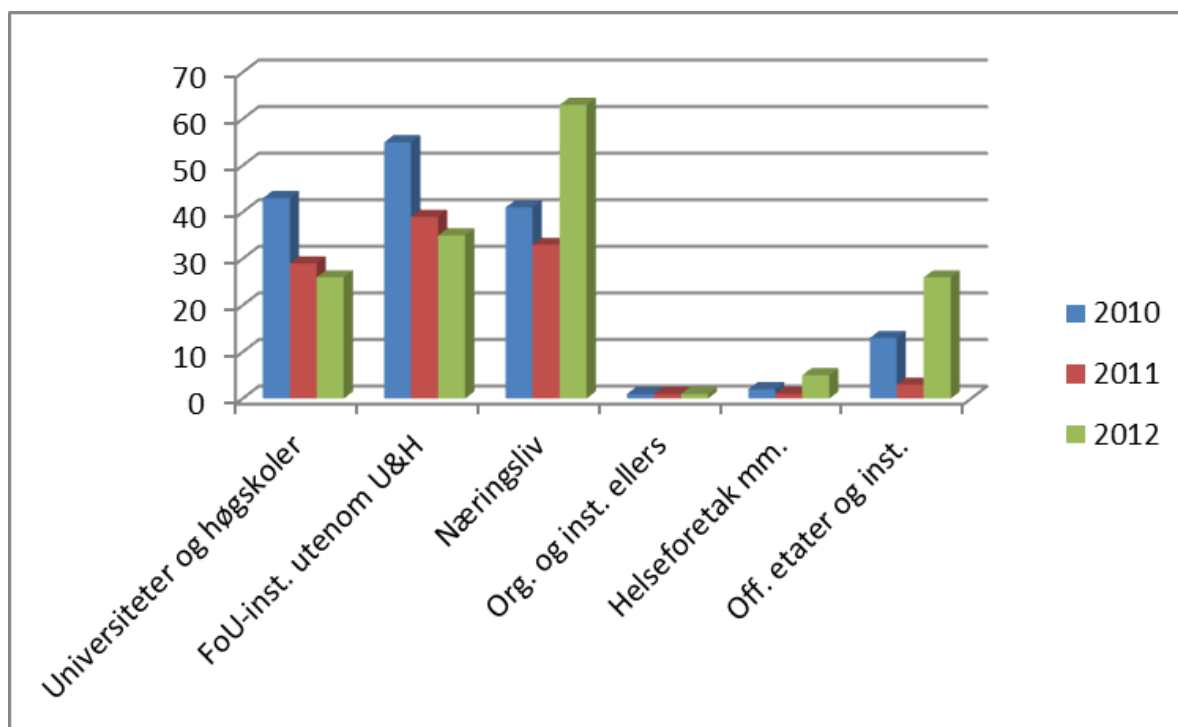


FIG 4.3-2: Prosjekter rettet mot privat og offentlig sektor etter utlysningene 2010 – 2012

I figur 4.2-1 tidligere viste vi at bevilgninger til regionale offentlige (innovasjons)prosjekt hadde en gledelig økning og at bevilgningene til slike prosjekt etter utlysningen i 2012 var nesten like stor som til regionale bedriftsprosjekt. Prosjekter rettet mot offentlig sektor er fortsatt betydelig flere og større enn i startåret 2010, men det likevel er en liten nedgang i bevilget beløp forhold til 2011. Forklaringen på dette ligger i, som vi skrev på slutten av avsnitt 1.3, at forsker- og institusjonsprosjektene i økende grad rettes mot problemstillinger av størst relevans for privat sektor (jfr. fig. 1.3-3, side 8). Det kan tyde på at de regionale fondene bidrar til en næringsorientering av FoU-miljøene.

4.4 Kvalifiseringsprosjektene

De regionale kvalifiseringsprosjektene er viktige for mobiliseringen til forskning og for prosjektene som kan prege seinere års bevilgningsprofil. I figur 4.4-1 nedenfor har vi satt opp en fordeling av hva slags type institusjoner som mottok støtte til kvalifiseringsprosjekt etter utlysningene i 2010, 2011 og 2012:



FIGUR 4.4-1: Fordeling av antall innvilgede kvalifiseringsprosjekter (Etter utlysningene i 2010 - 2012)

Det er bevilget til 156 kvalifiseringsprosjekter i 2012. I 2010 ble det bevilget til 155 prosjekter. Figur 4.2-1 i avsnitt 4.2 side 17) viste en betydelig økning i bevilgede beløp til kvalifiseringsprosjekt i 2012 i forhold til tidligere år. Denne veksten må forklares ved at kvalifiseringsprosjektene gjennomgående er blitt større. Flere av fondene har etter hvert økt maksimalt støttebeløp til kvalifiseringsprosjektene opp til 250 000 kroner eller 500 000 kroner. Mens utlysningene av kvalifiseringsprosjektene i 2010 i mange tilfelle var «et rop i skogen» for å få innspill om hva som forekom av forskningsbehov i regionene, er utlysningen i 2012 mer målrettet mot sektorer der regionene ønsker å få fram nye FoU-prosjekt.

Figuren viser at antallet innvilgede kvalifiseringsstøtteprosjekter til universiteter og høyskoler har gått nedover, mens antallet innvilgninger til næringsliv og offentlige etater og institusjoner har gått opp. Dette reflekterer i all hovedsak også antall søknader. Bare for FoU-institusjoner utenom UoH-sektoren viser bakgrunnstallene at antall søknader gikk noe opp i 2012, mens antall innvilgede prosjekter gikk noe ned. Selv om antall kvalifiseringsprosjekter til offentlig sektor øker, ser vi at også for kvalifiseringsprosjektene er det slik at problemstillingene i økende grad retter seg mot næringslivet, jfr fig 4.4-2 på neste side.

Fondene har med andre ord lyktes i å mobilisere offentlig sektor. Dette har imidlertid ikke gått på bekostning av næringsrettet forskning fordi UoH-sektoren og de øvrige forskningsmiljøene tydeligvis er mobilisert til i større grad å ta opp næringsrettede problemstillinger. Dette gjelder både kvalifiseringsprosjektene og de andre prosjektypene.

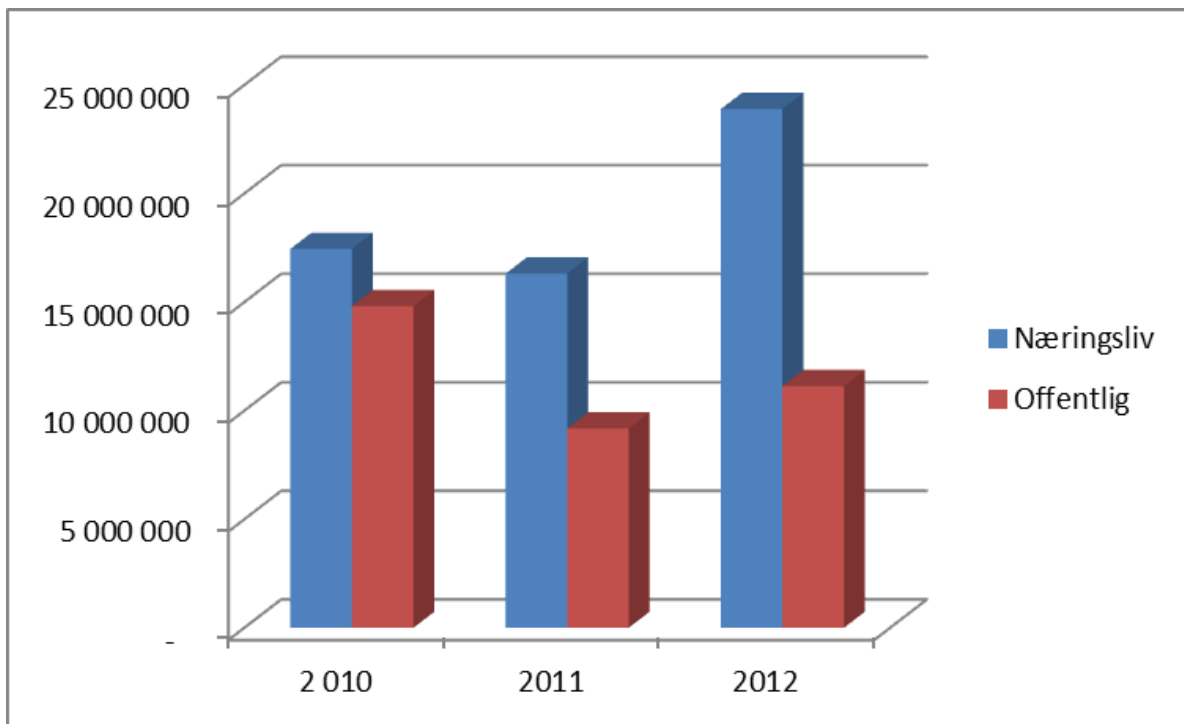


FIG 4.4-2: Innretningen av innvilgede kvalifiseringsprosjekt etter utlysningene 2010 - 2012

I figur 4.4-3 nedenfor har vi fordelt de innvilgede beløp til kvalifiseringsprosjektene på bransje. Figuren viser ikke noen vesentlig annen innretning på kvalifiseringsprosjektene enn den totale fordelingen av tilsagnene som er illustrert i figur 4.3.-1.

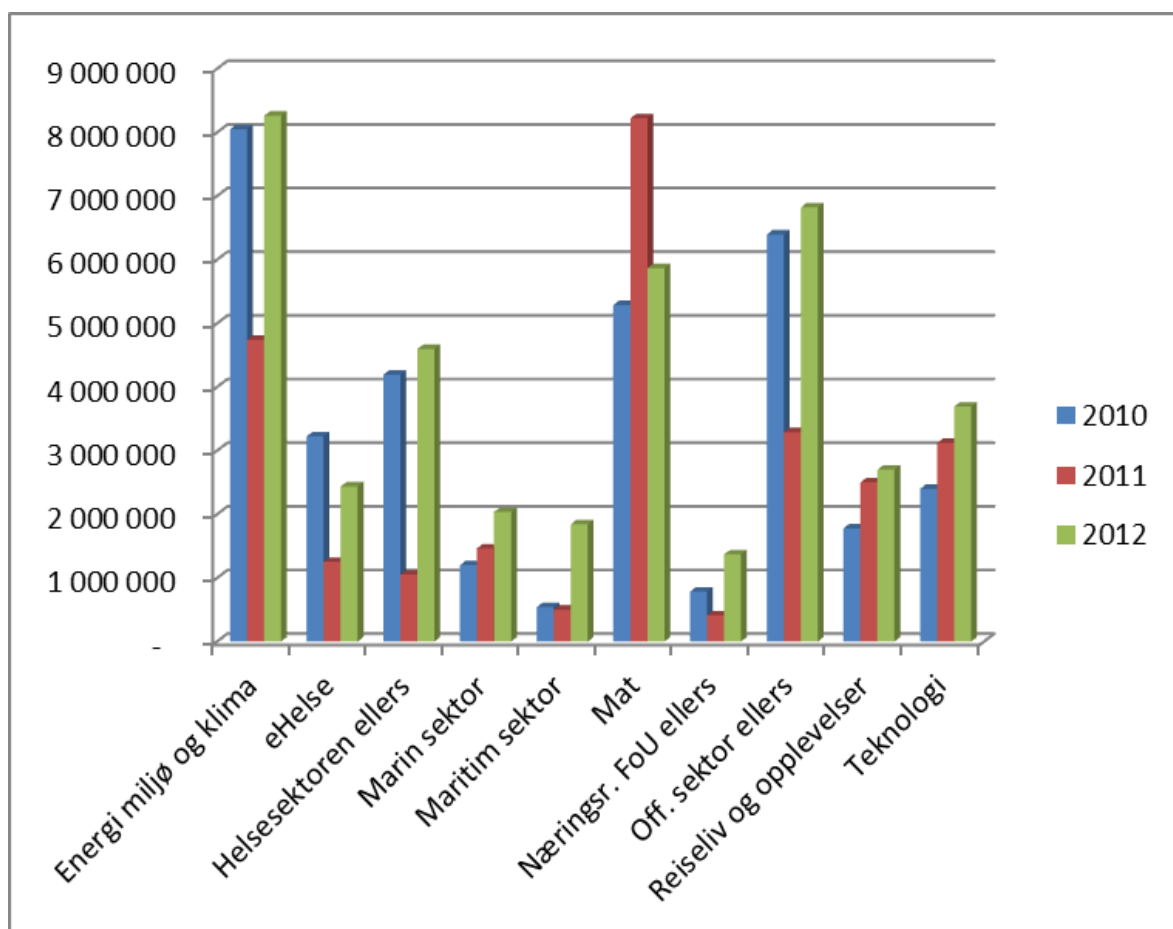


FIG 4.4-2: Innvilgede kvalifiseringsprosjekt etter bransje, utlysninger 2010-12

Innvilgede beløp til kvalifiseringsprosjekt øker i alle sektorer, unntatt matsektoren. Denne sektoren har det vært satset på både med forprosjekt og hovedprosjekt i alle tre årene, slik at den kanskje er blitt mer «moden» i den forstand at det blir relativt flere av de andre prosjekttypene.

En annen ulikhet er at «Energi, miljø og klima» og «Helsesektoren ellers» har en noe mer dominerende andel blant kvalifiseringsprosjektene enn om vi ser på helheten som er illustrert i fig 4.3-1 (side 18). «Energi, miljø og klima» er en såpass bred gruppering at det er vanskelig å si hva som kan ligge bak, men økningen i «Helsesektoren ellers» kan være et tegn på en økende interesse for de mer generelle utfordringene i helsesektoren.

Det ble utlyst ca. 60 mill. kroner til kvalifiseringsstøtte i 2012 (Tabell 4.1-1, side 15), men bevilget «bare» ca. 40 mill. kroner (tabell 4.2-1, side 17). Det betyr at det fortsatt ligger uutnyttede muligheter for nye aktører i denne prosjekttypen. Tallene tyder på at FoU-miljøene har begynt å ta denne muligheten i bruk til å utvikle prosjekter sammen med nye aktører innen næringslivet. De kan også spille en viktig rolle overfor offentlig sektor.

4.5 Oppsummering

Fondene reduserte sine utlysingsrammer i 2012 med ca. 10 mill. kroner totalt i forhold til 2011. Likevel utlyses et beløp som er større enn de årlige bevilgningsrammene fondet disponerer, noe som skyldes overføringer fra tidligere år. Fondene treffer i litt ulik grad behovene i sine regioner i den forstand at enkelte utlysninger ikke får en det antallet søknader som forventes, mens andre bevilger noe mer enn de beløpene som faktisk ble utlyst fordi tilgangen på gode og relevante søknader er stor. Det er særlig Innlandet og Hovedstaden som har fått relativt få søknader på sine utlysninger i 2012. Årsakene til dette kan være noe ulik. I Innlandet er forskningsmiljøene relativt svake og tradisjonene for forskning i næringsliv og offentlig sektor relativt lite utviklet. Mobiliseringsutfordringene er derfor store. I hovedstadsregionen er forskningsmiljøene mange og sterke. Fondet i Hovedstadsregionen la i 2012 vekt på å åpne nye forskningsområder med ganske spesifiserte utlysninger der fondet var tenkt å kunne gjøre en forskjell, noe som ikke alltid har vist seg å være helt enkelt. Det ble relativt lite bevilgninger som følge av utlysningene i 2012, men som bevilgningstabellen i avsnitt 5.1. viser hadde fondsregion Hovedstaden likevel en meget stor bevilgningsmengde i 2012, noe som var en følge av bredere utlysninger i 2011.

Felles for alle fondene er en satsing på mobiliseringstiltak og aktiv bruk av de regionale kvalifiseringsprosjektene. I 2012 har vi sett klare bedringer i form av at offentlig sektor har blitt mer aktiv som ansvarlig for nye prosjekt og levert flere og bedre søknader.

Det kan nærmest synes som et paradoks at fondene har fått til denne økningen i bevilgninger til aktører fra offentlig sektor samtidig med at de samlet sett øker bevilgningene til prosjekt med næringsrettede problemstillinger. Dette skyldes at forskningsmiljøene (UoH-sektoren, forskningsstiftelsene og andre FoU-institusjoner) i stigende grad har søkt prosjekter med næringsrettede problemstillinger. Dette igjen er nok et resultat av at fondene i mindre grad har utlyst forskerprosjekter i 2012, men økt rammene til regionale institusjonsprosjekter og stilt krav om næringsrelevans og eller –medvirkning i disse.

5 Økonomi

5.1 Bevilgninger, tildelinger og overførte midler

Fondene fører sine regnskaper på litt ulike måter, slik at det er vanskelig å lage en felles oversikt. I tabellen nedenfor gjengis derfor bare noen nøkkeltall som belyser de ulike fondenes disposisjoner og i hvilken grad de har tilgjengelige midler som kan brukes på bevilgninger i 2013 og utover. Det må tas forbehold om at opplysningene gitt i de respektive årsmeldingene er tolket riktig.

Bunden egenkapital er først og fremst kapital som er bundet i tilsagn til prosjekter eller annen gjeld. Midler som er tildelt av 15 % - potten og ennå ikke fordelt til prosjekter regnes i denne sammenheng som «frie midler» i den forstand at de kan benyttes til tildelinger i 2013 og framover, men deler av dette vil være bundet opp i samband med utlysninger som er foretatt i 2012, men der søknadene avgjøres tidlig i 2013.

Tabell 5.1-1: Noen nøkkeltall fra fondenes økonomioversikter for 2012

	Bevilget fra Kd i 2012 ^{*)}	Renter	Adm. utgifter ^{**)}	Utbetalt i 2012	Bunden egenkap.	«Frie midler» ^{***)}
Agder	18 685 000	987 556	1 272 556	9 778 004	21 636 614	12 294 118
Hovedstaden	28 190 000	2 673 073	1 731 569	9 214 400	44 308 500	37 808 801
Innlandet	20 416 000	1 309 122	1 416 118	6 754 880	34 721 960	13 406 285
Midt-Norge	24 959 000	1 493 662	1 466 793	12 734 698	57 281 357	4 314 497
Nord-Norge	31 920 000	1 692 835	2 384 876	10 027 332	Ikke innberettet tall	
Oslofjordfondet	33 833 000	2 463 389	1 458 021	19 848 250	47 828 500	34 143 450
Vestlandet	30 752 000	2 382 000	2 523 000	21 312 245	70 769 439	1 408 316
SUM	188 755 000	13 001 637	10 994 204	89 669 809	> 300 000 000	> 100 000 000

Kilde: Fondenes årsberetninger/opplysninger fra fondene

^{*)} Her har vi tatt med det fondene er tilført også gjennom 15 % - potten

^{**)} Tallene er adm. utgifter belastet bevilgningen fra Kd. i tillegg har vertfylkeskommuner/eller samarbeidende fylkeskommuner bidratt med administrative ressurser

^{***)} Inkludert udisponerte midler av 15 % - potten. Kolonnen gir dermed uttrykk for hvor mye midler av tidligere års bevilgninger som kan disponeres til tilsagn i 2013 og framover.

Tallene fra Nord-Norge er ikke klare, men totalt har fondene over 100 mill. kroner fra tidligere års bevilgninger som kan benyttes til nye tilsagn i 2013 og utover. Dette kommer i tillegg til ca. 20 mill. kroner av 15 % - potten som ved årsskiftet ble forvaltet av Forskningsrådet, men skal overføres til fondene i 2013.

Samlet ligger bokførte kostnader til administrasjon på ca. 6 % av bevilgede midler fra Kunnskapsdepartementet. I realiteten brukes det nok noe mer. Det er en del lønnskostnader som dekkes av vertsfylkeskommune eller deltakende fylkeskommuner. Vi vil anslå administrasjonskostnadene til mellom 7 og 9 % av bevilgede midler. Dette ikke mye i betraktning av det betydelig utadrettede mobiliseringsarbeidet og veiledningstjenesten som drives av fondene, i tillegg til at sekretariatslederne i ulik grad også yter bidrag i utvikling av den regionale FoU-politikken.

6 Resultatrapportering

6.1 Bevilgninger foretatt i 2012 og tidligere år

Det ble bevilget i alt 219 180 000 kroner i løpet av kalenderåret 2012. Dette var en økning på ca. 30 mill. kroner i forhold til de 188 796 800 kroner som ble bevilget i løpet av kalenderåret 2011. I 2010 ble det bevilget 57 615 500 kroner. Deler av det som ble bevilget i 2012 var bevilgninger som følge av utlysninger i 2011.

Bevilgningene i 2012 er noe høyere enn de bevilgningene fondene har mottatt fra Kunnskapsdepartementet, som var 188 755 000 kroner (jfr. tabell 5.1-1). Dette skyldes overføringer fra 2011. I tabell 6.1-1 nedenfor er bevilgningene i de ulike årene satt opp for de ulike fondene:

Tabell 6.1-1: Bevilgninger foretatt i årene 2010 – 2012 i de enkelte fondsregioner

Region	2010	2011	2012	SUM bevilget	Disponibelt Beløp *)	Andel av disp
Agder	9 838 500	9 752 000	13 867 000	33 457 500	49 592 205	67 %
Hovedstaden		5 355 000	56 148 000	61 503 000	99 406 897	62 %
Innlandet	9 070 000	22 130 000	14 044 000	45 244 000	61 406 870	74 %
Midt-Norge		46 484 000	32 757 000	79 241 000	80 733 344	98 %
Nord-Norge	4 647 000	43 679 000	26 250 000	74 576 000	101 135 835	74 %
Oslofjordfondet	5 400 000	29 647 000	43 848 000	78 895 000	120 009 059	66 %
Vestlandet	28 660 000	31 749 800	32 266 000	92 675 800	108 884 567	85 %
Totalt	57 615 500	188 796 800	219 180 000	465 592 300	621 168 777	75 %
Andel på år	12 %	41 %	47 %	100 %		

Kilde: Forskningsrådets tilsagnsoversikt og *) tall hentet fra fondenes årsberetninger 2010-2012

Tabellen ovenfor illustrerer oppbyggingsprosessen fondene har hatt, men også at denne prosessen har hatt litt ulikt forløp i de enkelte fondene. Samlet sett bevilget fondene 47 % av de totale midlene for alle de tre første årene i det siste av dem. Vestlandet har imidlertid hatt en ganske jevn bevilgningstakt, mens Hovedstaden bevilget nesten 90 % av sine midler i 2012. Her ser vi at Hovedstadens noe «smalere» utlysningsspolitikk for 2012 kan ha sin årsak i brede utlysninger i 2011 som resulterte i betydelige bevilgninger i 2012.

Bevilgningene de tre første årene er også sammenliknet med totalt disponibelt beløp i form av bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet, tildelinger fra 15 % - potten og renter som er tilført fondene. Disse tallene er summert fra denne og tidligere årsberetninger. Gjennomsnittlig har fondene bevilget ca. 75 % av disponible midler, men det varierer fra 98 % i Midt-Norge til 62 % i Hovedstaden. De fleste fondene har dermed økonomisk grunnlag for å øke bevilgningsmengden i 2013 og/eller årene framover i forhold til 2012-nivået.

6.2 Øvrige indikatorer

Arbeidet med å utvikle et system for elektronisk rapportering ble noe forsinket, men ble klart ved årsskiftet. Regionene har samlet inn års- og sluttrapporter fra tidlig i 2012, men resultatene fra dette kom varierende grad kommet med i deres årsrapporter for 2011. I 2012 har rapporteringen vært mer fyllestgjørende, men fondene rapporterer fortsatt litt ulikt på dette og er kommet ulike langt i systematiseringen fra rapportene. Tabell 6.2-1 på neste side blir derfor litt omtrentlig. Den gjengir formidlingsresultater fra prosjektene fondene har bevilget til. I tillegg kommer tiltak iverksatt av fondsregionene selv.

Tabell 6.2-1: Oversikt over resultatindikatorer

Type resultatformidling	Agder	Hoved- staden	Inn- landet	Midt- Norge	Nord- Norge	Oslofjord- fondet	Vest- landet	SUM
Vitenskapelige artikler	2				8			
Formidl. tilt. mot relevante målgrupper	21		40	91		177	61	
Almenrettede formidl.tiltak			34	15		19	8	
Oppslag i massemedia (inkl nettaviser)	32		112	38		45	32	
Publikasjoner								
Vitenskapelige tidsskr.			14	2		12	10	
Andre faglige tidsskrifter			4	2	14	10	9	
Utgitte bøker			3	3			1	
Publ. foredrag nasjonalt			3	4	20	30	3	
Publ. foredrag internasj.			20	22			9	
Øvrige rapporter, foredrag, presentasjoner			35	101		10	51	
Nye patenter/prosesser/produkter	8		4	23		24	13	
Annen videreføring		7		12		13		
Nye foretak eller forr. omr. i eksist. bedrift				1		5	4	
Videreføring fra kvalifiseringsprosjekt								
Nye søknader	5	?	3	?	?	14	?	?

Kilde: Fondenes årsberetninger

Det er behov for å videreutvikle en mer enhetlig rapportering av prosjektresultater. Følgeevalueringen skal foreslå relevante indikatorer, men det er også viktig at fondene selv systematiserer arbeidet med rapportering og utvikler en mer enhetlig resultatrapportering.

Tabellvedlegg

6.3 T.1 Samlede bevilgninger fra utlysningene i 2012 (kr)

Hovedtema	2010	2011	2012	Totalsum
Energi, miljø og klima (nær.)	24 518 000	13 987 000	19 267 000	57 772 000
Energi, miljø og klima (off.)	3 315 000	8 172 000	7 213 000	18 700 000
Helse (eHelse/næring)	1 000 000	7 722 000	942 000	9 664 000
Helse (eHelse/off.)	16 322 500	21 623 800	10 593 000	48 539 300
Helse (næringsl.)	4 305 000	0	0	4 305 000
Helse (off.)	7 037 000	12 114 000	9 109 000	28 260 000
Marin	9 255 000	15 142 000	10 854 500	35 251 500
Maritim	17 749 000	2 740 000	6 842 500	27 331 500
Mat	40 768 000	44 438 000	48 271 000	133 477 000
Næringsrettet FoU ellers	1 090 000	2 410 000	3 869 000	7 369 000
Off. rettet FoU ellers	10 645 000	41 209 000	38 870 000	90 724 000
Reiseliv, opplevelser (off. rettet)	1 577 000	10 395 000	9 400 000	21 372 000
Reiseliv, opplevelser (nær. rettet.)	200 000	3 100 000	4 300 000	7 600 000
Teknologi	34 440 000	9 030 000	17 510 000	60 980 000
Totalsum	172 221 500	192 082 800	187 041 000	551 345 300

Kilde: Forskningsrådets prosjektdatabase for RFF

Tallene i tabell T-1 ovenfor danner grunnlaget for figur 4.3-1 på side 17.

Skraveringen angir også hvilke prosjekt-tema vi har kategorisert som offentlig rettede (rød skravur) og næringsrettede (blå skravur) i figur 1.3-3, 4.3-2 og 4.4-2.